

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

WIV Pécs

2020/3

Jövő

Oktatás

Kreativitás

Művészet & lélek

<https://www.instagram.com/pte1367/>

<https://www.facebook.com/PTE1367/>

www.pont.univpecs.pont.com

IRÁNYTŰ AZ ŐSZHÖZ

Interjú Dr. Miseta Attila rektorral

Mi várható az őszi szemeszterben a járványra való felkészülés kapcsán?

Flexibilisek vagyunk! Az egyes karok képzési formái igen eltérőek. Vannak olyanok, melyek szinte bármikor át tudnak állni a digitális oktatásra. Ahol gyakorlati képzés van, ott vagy elindul a képzés, ha a második hullám közbeszól, azonnal átállunk a távolléti oktatásra, és a későbbiekben pótoljuk a gyakorlati oktatást, vagy szeptemberben gyakorlatokkal kezdünk, és ha visszatér a veszélyhelyzet, már csak olyan órákat kell megtartani, melyek ismeretanyagát digitális formában is jól át lehet adni. A konkrét, az adott képzésekre optimalizált megoldás kidolgozását a dékánokra bízom.

Országos szinten visszaesés tapasztalható a felvételizők számát tekintve, mely egyrészt demográfiai okokra vezethető vissza. Mi a véleményed, ezen felül miért lett kevésbé vonzó a felsőoktatás?

Tavaly arra a hírre, hogy a későbbiekben emelt szintű érettségi, sőt, az akkori elképzelés szerint nyelvvizsga is szükséges lesz a felvételihez, sokan vették a fáradságot, hogy kiküszöböljék ezt az akadályt. Vannak olyanok is, akik úgy döntöttek, hogy inkább kivárák a COVID-járvány végét, és csak azután adják be a jelentkezésüket. A pótfelvételi még javíthat a helyzetünkön. A külföldi hallgatókat tekintve nagyobbak a problémák: a külképviseletek a piros országokban csak takarékon működnek, van, ahol repülőjáratok sem indulnak. Valójában a felvételi eredményeink idáig a várakozásnál jobbak. A felsőoktatás pedig nem kevésbé vonzó, mint ezidáig, de vannak, akik az átmeneti trendekből próbálnak általános következtetéseket levonni.

Érték komoly pénzügyi elvonások az egyetemet. Ezzel kapcsolatban mi várható?

Ígéreteink vannak arra nézve, hogy kompenzálják ezt az elvonást. Az elvonások mellett a koronavírus-járvány elleni védekezés komoly többletkiadásokkal is járt, amelyek csak részben kerültek kompenzációra. Bízom abban, hogy ezt pótolni fogjuk tudni pályázati és egyéb, rendkívüli állami forrásokból – más lehetőséget nem látok, mert a képzési bevételeink biztosan nem fognak emelkedni.

Nyár derekán felröppent a hír, hogy az orvosképző helyeket egy egyetembe olvasztanák – azóta ezeket a híreket kategorikusan cáfolták. A felsőoktatás átalakítása viszont folyamatban van. Mit látsz, milyen útja van a PTE-nek?

Az átalakítás alapelve az, hogy egy gyakorlatorientáltabb, a piaccal intenzívebb kapcsolatot tartó egyetemi környezet jöjjön létre. Ez mindenképpen támogatandó. E folyamat peremfeltételeinek kialakítását a fenntartó minisztériumunk világosan látja: az egyik legfontosabb az, hogy az egyetemek nagyobb mozgástérrel rendelkezzenek, például abban a tekintetben, hogy érdemben reagálhassanak a piaci szereplők igényeire. Amennyiben ez erősen központosított, akkor óhatatlanul lassabb lesz, és nem biztos, hogy a megfelelő minőségben és ütemben szolgálja ki az egyetem igényeit. Én amellettsz, hogy az egyetemek első számú vezetői legyenek valóban a felelős vezetők, legyenek világosan megfogalmazott célkitűzések határidőkkel és felelősségvállalással. Úgy gondolom, a PTE a jelenlegi formátumban is tudja kezelni a kihívásait.

Miket látsz a legnagyobb kihívásnak?

Egy egyetem számára a folyamatos és legnagyobb kihívás mindig a minőség. Minőség az oktatásban, minőség a tudományban és innovációban, minőség a gyógyításban. Ez az igény akár az oktatási technikák megváltoztatásával is járhat. Ennek egyik eleme az, hogy erőteljesebben kell támaszkodnunk a hallgatók önfelkészítésére, valamint a minőségi számonkérésre. Az oktatók munkájának javítására is szükség van. Erősíteniünk kell továbbá a megyével, a várossal és az ipari, szolgáltató szektorral való együttműködéseinket is.

REKTORI FOGADÓÓRA

Szeptember 1-jétől Rektor Úr fogadóórát tart havonta, melyre – a megbeszélés tárgyát összegző néhány mondatos összefoglaló megadásával – online lehet jelentkezni.

<https://rektorifogadoora.pte.hu>

TARTALOM

ELSŐ OLDAL
MODERN VÁROSOK PROGRAM
EGYETEMI ÉLET

GAZDASÁG
COVID-19

EGYETEMI ÉLET

KULTÚRA

EGYETEMI ÉLET

SPORT

EGYETEMI ÉLET

AJÁNLÓ

<i>Iránytű az őszhöz</i>	1
<i>Welcome!</i>	3
<i>Finisben az orvostudományi kar új elméleti tömb beruházása</i>	4
<i>Dinamikus halad az új Fogászati Elméleti Tömb építése</i>	5
<i>Le merünk-e ülni a kedvenc padunkra?</i>	6
<i>Együttműködik a PTE, a megyei önkormányzat, és az agrárkamara</i>	6
<i>Kétségtelenül világszínvonalú</i>	8
<i>Ember Arm</i>	9
<i>Nyelvtanulás online: a legjobb források</i>	10
<i>Innovatív, handmade és pécsi: Karma kesztyű</i>	11
<i>Csak a halott szűnyog a jó szűnyog?</i>	12-14
<i>Épen és egészségesen!</i>	15
<i>„Nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő és példaértékű”</i>	16
<i>14 tanulság pandémia idején</i>	17
<i>Közel az alagút vége</i>	18-19
<i>„A vírus nem nézi a szerencsét”</i>	20-22
<i>Csúcskategóriás CT készülékkel bővült A PTE Klinikai Központ eszközparkja</i>	23
<i>H-UNCOVER</i>	24
<i>Bent jártunk: ilyen a PTE Koronavírus Ellátó Központ intenzív osztálya</i>	25-27
<i>A digitális átállás tapasztalatai</i>	28-29
<i>Az EHÖK koronavírus idején</i>	30
<i>REVIDPécs: előre menekül a helyi gazdaság</i>	31-32
<i>Digitális biztonságunk és a COVID-19</i>	33
<i>Mit tehetünk a második hullám előtt?</i>	34
<i>Nagyvonalú „vezeklés”?</i>	35
<i>Új gél! – Hasznos találmány születésben</i>	36
<i>8 év matekja 1 appban</i>	37
<i>Olyan, mint a tenger – Beszélgetés Keserü Ilonával</i>	38-44
<i>Lengyel Erasmus és a COVID-19</i>	45
<i>A PTE Sportiroda programja</i>	47
<i>Paleoszex, karantén, interjú</i>	48
<i>Törekedj nehezebb célok elérésére</i>	49-50
<i>Aranyos pezsgés</i>	51
<i>Jótejkony közösségépítő</i>	52

IMPRESSZUM

Alapító: Pécsi Tudományegyetem | Felelős kiadó: Dr. Miseta Attila, rektor

Kiadó: Pécsi Tudományegyetem, 7622 Pécs, Vasvári Pál u. 4. | Főszerkesztő: Harka Éva | Lapszerkesztő: Balogh Robert | Tördelőszerkesztő: Aknai Péter | Olvasószerkesztő: Schmidt Renáta | Képszerkesztő: Csontos Szabolcs, Aknai Péter | Fotó: Csontos Szabolcs, Tóth Mariann, UnivPécs Archiv
Újságíró munkatársak: Aknai Péter, Balogh Robert, Gáll Orsolya, Gáspár Adrienn, Harka Éva, Kottász Gergely, Tóth Mariann | Címlap: Csontos Szabolcs, Aknai Péter | Hirdetési tanácsadó: Dr. Cselik Bence | e-mail: cselik.bence@pte.hu | Szerkesztőség: | 7622 Pécs, Vasvári Pál utca 4., I. emelet 123. | Telefon: 72/501-500/12122 | e-mail: univpecs@pte.hu | http://www.univpecs.com; ISSN 1586-1767

Nyomda: Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4.

A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg, és nem küld vissza. A szerkesztőség a hirdetések tartalmáért nem vállal felelősséget.

#pte1367

#UniversityofPécs

#pteéletérzés

#motiváció

#mindenkipécsiakarlenni

#otthon

#inspiráció

#nemzetközi

#kutatás

#siker

#ptecsalád

#innováció

FINISBEN AZ ORVOSTUDOMÁNYI KAR ÚJ ELMÉLETI TÖMB BERUHÁZÁSA

Az utolsó simításokat végzik az orvosi kar új elméleti tömb építkezésén, így legkorábban ősszel elkezdődhet a műszaki átadás-átvétel folyamata.

Both Vilma | 📷 Csontos Szabolcs

Az új épület a Modern Városok Program „zászlóshajó” nagyberuházása, hiszen mind méretét, mind értékét tekintve a legnagyobb volumenű fejlesztés.

Az épület tervezését több XXI. századi intézmény inspirálta. A szintenkénti „open lab” architektúra és az épület kialakítása a Janelia Research Campus (Howard Hughes Medical Institute, USA) és az új Max Planck-kutatóépületek (Németország) struktúráját ötvözi. A generáltervezést a méltán elismert TSPC Technical Supervision and Planning Consulting Hungary Kft. jegyezte, amely az építész szakmában komoly referenciákkal rendelkező szellemi műhely.

Mindenekelőtt a kari igényeket és orvosszakmai szempontokat figyelembe véve történt a kutatási-oktatási terület tervezése. Így a Szigeti úti főépület egy új, 12.000 m²-es szárnyal bővül, ahová négy intézet költözik át a régi elméleti tömbből. A 2. emeleten kap helyet az Élettani Intézet (bal szárny) és Transzlációs Medicina Intézet (jobb szárny), míg a harmadik emeleten a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet (bal szárny) és Orvosi Népegészségtani Intézet (jobb szárny). Az épület középső magjába kerültek a „core facility” kutatási laborok, melyek az összetett kutatások eltérő szakági munkafolyamataihoz adnak egységes infrastruktúrát.

Az alapvetően kutatási-oktatási célú épületben működő intézetek a kutatási programjukhoz kapcsolódóan – kis forgalom mellett – páciensvizsgálatokat is végeznek. Így az Orvosi Népegészségtani Intézet, Transzlációs Medicina Intézet és az Élettani Intézet esetében az épület két végében adott a függőleges közlekedés lehetősége, így az intézetek egyéb területeinek érintése nélkül megközelíthető a járóbetegek számára kialakított vizsgálati és orvosi helyiség.

A nagy volumenű hallgatói forgalom a földszintre és az 1. emeletre koncentrálódik; itt kaptak helyet a nagyeladók (melyek 2x336 és 2x92 hallgató befogadására alkalmasak), illetve szeminárium termek és közösségi terek.

A parkolósínt a parkolás mellett a kutatási területeket kiszolgáló központi helyiségek, illetve raktárak találhatók.

Az épület keleti szárnyának alsó szintjén pedig egy nagy kapacitású konyha és egy étterem került kialakításra. Az étterem az előtte lévő külső burkolt térrészről is megközelíthető.

A gépészeti berendezések jellemzően a bűvőtérben, az alagsori gépészeti helyiségben, illetve a tetőn találhatók.

Az új épületszárny északi oldalán a kertrész kialakítása is megtörtént. Olyan közösségi park jött létre, amely nemcsak az egyetemi hallgatók számára nyújt kikapcsolódási lehetőséget, hanem a környéken lakók számára is vonzó célpont lehet.

DINAMIKUSAN HALAD AZ ÚJ FOGÁSZATI ELMÉLETI TÖMB ÉPÍTÉSE

EFOP-4.2.1-16-2017-00008 kódszámú, a „Pécsi Tudományegyetem infrastrukturális fejlesztés” című projekt megvalósulásáról.

Európai uniós projekt keretében az ütemterv szerint halad a hajdanvolt Lakits-laktanya területén a több mint kétmilliárd forintos fogászati elméleti tömb beruházás.

Az ötszintes és csaknem 2750 négyzetméter hasznos alapterületű oktatási intézményben több mint 60 fogászati szék kap helyet. Az épület geometriai elrendezése a mértékadó modul, amely egy fogászati szék kedvező kiszolgálási méretei nyomán született meg. Így az 540x540-es pillérfeszítáv által közrezárt 25 mező adja egy szint geometriai vázát. A központi magban találhatók a vertikális közlekedő elemek, mint lépcső, liftek és valamennyi szinten megismétlődő vizes blokkok. Ez a belső mag egyben megerősítő eleme is a pillérvázis épületnek.

Az elmúlt hónapok során területelőkészítés, alapozás és szerkezetépítés zajlott, elkészült az alagsori szint, a felette lévő földemtet már bebetonozták és a földszint tartópillérei is láthatók. Az alagsor döntően technológiai zóna, funkcionálisan itt kapnak helyet a gazdasági terek, gépészet, raktározás és anyagtárolás.

A földszinten lesz a főbejárat, itt történik a beteg-

felvétel, a diagnosztika után a betegirányítás, itt kapott helyet a röntgen, mely a diagnosztikát szolgálja. A földszint délkeleti részén kerül kialakításra a gyermekfogászat, leválasztott gyermekváróval.

Az első emeleten lesz a paradontológia, a szájsébeszet, a fogszabályozás és a rezidensek kezelési helye.

A második emeleten az elsőhöz teljesen hasonló elhelyezéssel kap helyet a fogpótlás és a konzerváló fogászat.

A harmadik emeleten irodák, tárgyaló, orvosi szobák, étkezőtér kerül kialakításra, kapcsolattal a fedett-nyitott tetőkerthez.

Látva, tapasztalva az építkezés intenzitását, a teljes épület szerkezete ez év októberére elkészül, így a 2021. augusztus–szeptemberi átadás tartható. A fejlesztéssel egy olyan fogorvosi oktatási központ jön létre, amely biztos háttérrel nyújt a fogorvos-tan-hallgatók képzésének, a szakfogorvosképzésnek és a szakorvosok továbbképzésének egyaránt.

Az új ingatlan tervezését a Masszi Építész Iroda Kft. jegyezte. A kivitelezéssel megbízott cég a STRABAG Építő Kft.

Both Vilma | Csontos Szabolcs

Le merünk-e ülni a kedvenc padunkra?

A wuhani Hubei University of Technology és a PTE MIK közös kutatása

Még a köztereink használatára is hatással van a koronavírus-világjárvány. Le merünk-e ülni a kedvenc padunkra? Az új szokások, az egészségügyi távolságtartás milyen kihívások elé állítja az építészeket? A választ együtt keresik a kínai Wuhanban működő egyetem és a pécsi Műszaki és Informatikai Kar oktatói és hallgatói egy közös projektben.

A két egyetem hallgatói, oktatói közösen térképezik fel a világjárvány következtében megváltozott köztérhasználati szokásokat, valamint az otthoni munkavégzés ideális körülményeit. Az építészeket elsősorban azok a kérdések foglalkoztatják, hogy

miként lehet a tervezési módszerekbe integrálni a világjárvány okán a közösségi életre vonatkozó szigorú egészségügyi előírásoknak való megfelelést, ezeknek alárendelve hogyan tudnak jó közteret tervezni, miután a köztér találkozási pontként, az emberi kapcsolódás helyszínékként szolgál.

Emellett ugyancsak érdekes téma a járványhelyzet ideje alatt elterjedt home office megfelelő körülményeinek megteremtése. A hallgatók és oktatók a belsőépítészet oldaláról vizsgálják meg az otthoni munkavégzés ideális feltételeit, például milyen szempontokat érdemes figyelembe venni egy lakóház tervezésekor, amikor otthoni munkateret is ki kell alakítani. Hogyan támogatja ezt a belsőépítészet, a bútorok, az ergonomiai szemlélet, egyáltalán kinek mit jelent a home office tartalma és miként segíti a tér szervezése az otthon dolgozó eredményességét, produktivitását?

A PTE Műszaki és Informatikai Karának nem ez az első közös projektje az ázsiai egyetemmel, évek óta szoros szakmai kapcsolat fűzi őket a wuhani oktatási intézményhez. Korábbi kínai egyetemekhez kötődő munkájuk után 2015-ben kaptak meghívást egy olyan építészeti workshopra, amelyen 11 kínai egyetem mellett egyedüli nemzetközi partnerként vehettek részt. Itt erősödött meg a wuhani intézménnyel a kapcsolat. (Kottász Gergely)

Együttműködik a PTE, a megyei önkormányzat és az agrárkamara

A Baranya Megyei Önkormányzat adott helyszínt annak az ünnepségnek, amelynek keretében együttműködési megállapodást írt alá a Baranya Megyei Önkormányzat, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Pécsi Tudományegyetem.

Az együttműködés során mind a Baranya Megyei Önkormányzat, mind pedig a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara fontosnak tartja, hogy támogassa és előmozdítsa a Baranya megye gazdasági érdekeivel és céljaival összhangban lévő egyetemi fejlesztések hatékony megvalósítását. A Pécsi Tudományegyetemen belül a Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar által felvállalt és koordinált agrárképzések a jövőben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Baranya Megyei Önkormányzat céljaival összhangban segíthetik Baranya megye és a régió gazdasági, társadalmi fejlődését, a helyben elérhető agrár-felsőoktatási kínálat megteremtését, a szakemberszükséglet biztosítását és a fiatalok helyben tartását. A kölcsönösség és egymásrautaltság lehetővé teszi a szinergiák kihasználását (közös programok, rendezvények, pályázatok), valamint Baranya megye vidékfejlesztéssel és mezőgazdasággal kapcsolatos felsőoktatási igényeinek kielégítését, illetve a Baranya Megyei Önkormányzat fejlesztési céljainak megvalósítását segítő kutatási programok szakmai koordinációját. (Aknai Péter, fotó: Csontos Szabolcs)

Miért volt arra szükség, hogy megváltozzon a kar neve?

Egyre nagyobb számban, növekvő hallgatói és oktatói létszámmal sorakoztak fel a bölcsészettudományi szakok mellé a társadalomtudományi szakok az elmúlt évtizedek alatt. Ma már ott tartunk, hogy 600 fő fölötti a társadalomtudományi szakokon tanulók száma, ráadásul mind alap-, mind mester-, mind doktori képzési szinten. Vagyis az elnevezésünk tükrözni fogja a jelenlegi helyzetet. Cél volt, hogy azok a jelenlegi és leendő partnereink, akik társadalomtudományi képzések mentén keresik a kapcsolatot, megtaláljanak minket, tudják a névből, hogy társadalomtudományokkal is foglalkozunk. A nemzetköziesítés mellett hazai szinten is van elmozdulás: több társegyetemünk szintén megtette ezt a lépést. A magam részéről pedig szeretem, ha annak nevezzük a dolgokat, amik.

A közelmúltban alakult meg a Magyar Bölcsész- és Társadalomtudományi Kamara, melynek a PTE BTK is tagja. Ez is egy, a fentiekhez köthető előrelépés?

Ez valójában egy érdekvédő, egyeztető, lobbitevékenységet folytató fórum, mely csatlakozik a European Alliance for Social Science and Humanities nevű nemzetközi szervezethez is, melynek a világ minden részéről vannak tagjai. A cél az, hogy az Európai Unió által kiírt pályázatokból a bölcsész- és társadalomtudományi képző- és kutatóhelyek is súlyuknak megfelelően részesüljenek.

Várható az, hogy olyan új szakok jelennek meg a közeljövőben, melyek markánsan a társadalomtudomány aktuális trendjeihez kapcsolódnak?

Megfontoltan indítunk új képzéseket; az alap- és a mesterképzések területén lettek volna vonzó lehetőségeink, melyeket el is engedtünk, mert nem tartottuk hosszú távon rentábilisnak.

Amely területen biztosan lépnünk kell, az olyan szakoknak az elindítása lehet alap- vagy mesterképzés keretében, melyek külföldi képzőhelyeken már bizonyítottak, összetettek és ma igény van rájuk. Ilyen terv például az ún. *philosophy, politics and economics* angol nyelvűre tervezett képzés, mely a közelmúltban nyert akkreditációt Magyarországon. Ebben például összekapcsolódnak a bölcsész- és társadalomtudományi diszciplínák a gazdaságtudománnyal. Dékánként nagyon erősen támogatom azt, hogy legyenek olyan képzéseink, melyek a különböző szakok és tudásformák ötvözése révén átfogóbb képet adnak a hallgatóknak, vagyis nem egy speciális feladatra képezünk ki fiatalokat, hanem sokféle tudással és kompetenciával vétezzük fel őket.

Teljes interjú: www.univpecs.com

NEVET VÁLT A BTK

AZ ÚJ NÉV: BÖLCSESZET- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

*Augusztus elsejétől nevet vált a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar; az elnevezés ezentúl azt is tükrözni fogja, hogy a társadalomtudományhoz köthető szakokon is lehet tanulni itt. A BTK rövidítés marad. A miértekről **Dr. Heidl György** dékánt kérdeztük.*

Harka Éva | Csontos Szabolcs

KÉTSÉGTELENÜL VILÁGSZÍNVONALÚ

Nemcsak a Közgazdaságtudományi Karnak, hanem a PTE-nek is elismerést jelent a kar gazdálkodás és menedzsment angol nyelvű alapképzés (BSc in Business Administration and Management) nemzetközi akkreditációja. A program idén márciusban EFMD EPAS nemzetközi programakkreditációt szerzett. A siker értékéről és az odáig vezető útról Szűcs Krisztiánnal, a KTK dékánhelyettesével és Gerdesics Viktória EPAS-koordinátorral beszélgettünk.

Balogh Robert | 📷 Csontos Szabolcs

Ez a vezető nemzetközi minőségértékelő rendszer az üzleti képzések legalaposabb, legátfogóbb programakkreditációja. Megszerzésével a PTE KTK a nemzetközi elitbe került, Magyarországon a második intézményként, de Közép-Európában is az elsők egyike vagyunk a nem fővárosi intézmények körében – számolt be Szűcs Krisztián. A dékánhelyettes elmondta, hogy a legismertebb üzleti képzéseket három akkreditáló szervezet ellenőrzi, a PTE az európai szervezetet, az EFMD-t választotta. Bejelentkezés után többéves procedúra kezdődött el, előbb a szervezet tagjává vált az egyetem, majd az akkreditációs folyamat három évig zajlott, végül egy négyfős nemzetközi bizottság átnézte a folyamatokat, beszéltek oktatókkal, hallgatókkal, vállalati képviselőkkel, végzett hallgatókkal, és természetesen a kari vezetéssel is, majd ezek után terjesztették az EFMD döntéshozó testülete elé, hogy ez a képzés három évre elnyerje az akkreditációt, melyet 2020 márciusában el is elfogadtak.

Gerdesics Viktória EPAS-koordinátor elmondta, hogy ez az elismerés a hallgatóknak is mond valamit: *Az itt nem fordulhat elő, hogy nem profi a rendszer, hogy nem friss a tananyag vagy a diploma nem versenyképes. Így nemcsak a hallgatók esetében, hanem az elhelyezkedésnél is előnyt jelenthet az akkreditált képzés. Ha a szolgáltatásunk magas minőségű, a hallgatóink is magasabb minőségűek lesznek.*

A dékánhelyettes arról is beszélt, hogy a régióban a fővárosi, vezető üzleti képzőhelyek rendelkeznek ilyen elismeréssel, Magyarországon eddig csak a Budapesti Corvinus Egyetem szerezte meg az akkreditációt. Zágráb, Ljubjana, Prága esetében ugyanez a helyzet. Az utóbbi években viszont a vidéki képzőhelyek is elkezdtek feljönni a régióban, Horvátországban Split, Lengyelországban Krakkó kapott ilyen értékelést.

Gerdesics Viktória ismertette az akkreditáció háromlépcsős folyamatát, szerinte ez a létező legobjektívebb vizsgálat: *Első körben egy önértékelést kellett írunk, sok melléklettel. Ezt ellenőrizte egy nemzetközi bíráló*

bizottság, és utána került az akkreditációs bizottság elé. Komoly, objektív rendszer. Ebből következik az, hogy egyenértékű diplomát adnak ki így Pécsen, Budapesten, Bécsben vagy Krakkóban, de a világ bármely más, hasonlóan elismert programján Ausztráliától Japánon át Kolumbiáig. Lehetnek eltérések a programok között, de az átfogó minőségjellemzést tekintve ugyanolyannak kell lennie. Ez a program a kiválóságot helyezi előtérbe. Méri az oktatók kompetenciáit, a hallgatók minőségét, de egészen az oktatott tananyagok vizsgálatáig eljutnak a látogatóbizottság tagjai. A kiválóság a fokmérője a minősítési rendszernek. Három évre kaptuk meg, addig éves jelentéseket készítünk, és természetesen három év múlva újabb akkreditáció jön.

A dékánhelyettes még hozzátette, hogy az egyetem nemzetköziesítési törekvéssel összhangban növekedett a Közgazdaságtudományi Kar láthatósága is, ezzel a külföldi hallgatótoborzást is hatékony eszközzel tudják támogatni. Nemcsak a karnak, az egyetemnek, de a városnak is jó, ha még jobb minőségű hallgatók érkeznek ide külföldről.

EMBER ARM

Mesterséges intelligenciával „tanított” művégtagot fejlesztenek a PTE-n.

Gáll Orsolya | Csontos Szabolcs

Az Ember Arm projekt keretén belül olyan könnyen tanítható, intelligens művégtagot fejlesztenek a PTE kutatói, mely a 3D technológia előnyeit kihasználva költséghatékonyan és személyre szabottan teheti jobbá sok ember életét. A protézis prototípusa már tesztelési fázisban van.

Nyilas Csaba néhány éve vesztette el a bal karját, bízik abban, hogy a PTE-n fejlesztés alatt álló intelligens műkéz megkönnyíti a mindennapjait. Eddig egy olyan művégtagot használt, ami egyáltalán nem mozog. *Egyszerű dolgokra tudtam használni, például a boltban egy szatyrot megfogni vele, de többször volt rá példa, hogy ez sem volt hasznos, kigurultak a zacskóból az almák. Abban bízom, hogy ennél a fejlesztésnél össze lehet egyeztetni az esztétikát és az életszerűséget.*

Az Ember Arm protézist a PTE 3D Nyomtatási és Vizualizációs Központjában egy interdiszciplináris kutatócsoport segítségével, több szervezeti egységgel együttműködve fejlesztik. A tok, ami a hiányzó testrészhez csatlakozik, egy úgynevezett termoformázási eljárással készül, ami egy hagyományos technológia. Míg maga a kézfej, illetve azok az alkatrészek, amelyek a meghajtásban aktív funkcióval vesznek részt, 3D nyomtatási technológiákkal készülnek – mondta el Maróti Péter, a Tématerületi Kiválósági Programok kutatócsoportjának vezetője. – *A magas funkcionalitással bíró végtagprotézisek előállítása igen költséges, ám sikerrel alkalmazhatók, megkönnyítik az erre szorulókat mindennapjait. Úgy gondoltuk, hogy a 3D technológia előnyeit kihasználva a drága protézisekre jellemző funkcionalitást a személyre szabott megoldásokkal és a költséghatékonyassággal lehetne megfejteni. Az adott személy igényeinek felmérése után történt a műszaki tervezés. Az interdiszciplinaritásnak itt van óriási jelentősége, hiszen szükség van orvosokra, gyógytornászokra, fizikusokra, mérnökökre, és természetesen a legfontosabbra, arra a személyre, aki az adott protézist a későbbiekben használni fogja. Jelenleg a protézis prototípusánál tartunk, egy teljesen funkcionáló eszközt tudunk használni, és – a megfelelő etikai engedélyek birtokában – hamarosan más kliensekkel is kipróbálni.*

Schiffer Ádám, a kutatócsoport vezetője a fejlesztés kapcsán elmondta, hogy az Ember Arm egy izomjelek

által vezérelt művégtag, a benne található EMG szenzorok a bőrfelületen érzékelik az izommozgás által gerjesztett jeleket. Ezek alapján a jelek alapján egy osztályozási algoritmussal különböző testmozdulatokat, mozgásokat tudnak végezni, ami újabb és újabb fajta mozdulatokra ad lehetőséget. A többi műelektromos protézisnél a páciensnek kell megtanulnia azt, hogyan működik a szerkezet. Mi egy rendkívül könnyen tanítható, intelligens protézis létrehozásán dolgozunk, ami azt jelenti, hogy a művégtag használója taníthatja a protézist mozogni egy egyszerű applikáció révén. Mindenkinek más erősségű, más irányú izomjelek által kényelmes az adott mozdulat elérése – tette hozzá Schiffer Ádám.

NYELVTANULÁS ONLINE: A LEGJOBB FORRÁSOK

Az elmúlt évtizedben rohamtempóban indult meg a nyelvtanulást, különösen az angol nyelv tanulását segítő innovatív online eszközök fejlesztése. A választható anyagok mennyisége időnként félelmetes lehet – annyira széles a kínálat, hogy sok nyelvtanuló egy idő után abba is hagyja az idegen nyelv elsajátításához vagy a nyelvvizsgára való felkészüléshez készített jobbnál jobb webhelyek kipróbálását.

Az alábbiakban egy rövid áttekintést szeretnénk adni a nyelvtanuláshoz használható leghatékonyabb, legjobban felépített és ingyenes online forrásokról. Ezek felhasználhatók mind a négy készség – az olvasáskészség, az íráskészség, a beszédértés és a beszédalkésség – fejlesztésére.

A **MOOC** (Massive Online Open Courses) kurzusok rendkívül népszerűek. Ezek a nagyközönség számára ingyenes online tanfolyamok nemcsak a nyelvtanulással, hanem számtalan más területtel, témával is kapcsolatosak.

A két legjobb oldal az **edX** (<https://www.edx.org/>) és a **Coursera** (<https://www.coursera.org/>). Az ECL Nyelvvizsgaközpont angolnyelv-tudásod fejlesztésére az **English Grammar and Style** (<https://www.edx.org/course/english-grammar-and-style>), a **How to Write an Essay** (<https://www.edx.org/course/how-to-write-an-essay>) és az **Improve Your English Communication Skills** (<https://www.coursera.org/specializations/improve-english>) kurzusokat javasolja.

Az idegen nyelven történő írás egy olyan készség, amellyel sok középiskolás és egyetemista szeretne könnyedén és magabiztosan boldogulni. Az egyik legjobb program, amelyet írásod ellenőrzésére és értékelésére használhatsz, a **Grammarly** (<https://www.grammarly.com/>). Ez a webhely lehetővé teszi, hogy írásmintákat tölts fel. Az oldal az írásokat egy mesterséges intelligencia által vezérelt programon futtatja keresztül, és ellenőrzi az írásművek nyelvtani, helyesírási, szövegszerkesztési és stíláriis megfelelőségét. A Grammarly oldaltól kapott automatikus visszajelzés részle-

tesebb és hasznosabb, mint amit a Microsoft Wordhöz hasonló programok nyújtanak.

Az olvasáskészség tökéletesítése érdekében az ECL a **Newselát** (<https://newsela.com/>) ajánlja. Ez egy olyan webhely, amely híreket és aktuális eseményeket tartalmazó cikkeket közöl, és az oldal külön érdekessége, hogy ugyanaz az input szöveg különböző nyelvi szinteken is elérhető. A Newsela segítségével kiválaszthatsz egy cikket, és megváltoztathatod a szöveg felépítését (nyelvtanát, szókincsét), hogy megfeleljen az aktuális nyelvi szintednek – kezdőtől haladóig. Több

más szókincsfejlesztő lista mellett a **New General Service List** (<http://www.newgeneralservicelist.org/nawl-new-academic-word-list>), a **New Academic Word List** (<https://quizlet.com/learn/guy/folders/nawl-50-word-blocks/sets>) és a Newsela remek eszköz a szókincs fejlesztéséhez is, amelyek az általános angol alapszókincs (2800 szó) és az akadémiai szókincs (980 szó) magas gyakoriságú szavainak listáját tartalmazza. Végül ajánljuk a **Dream Reader** (<http://dreamreader.net/>), egy másik kivételes oldalt az olvasáskészség gyakorlásához.

Nehéznek találsz az angol hangzó szövegek megértését? A beszédértés gyakorlására a rendelkezésre álló legjobb két oldal az **Elllo** (<http://ello.org/>) és az **ESOL kurzusok** (<https://www.esolcourses.com/content/topicsmenu/listening.html>). Ezek az oldalak több ezer hangfelvételt tartalmaznak, szókincsgyakorlatokkal és beszédértés-feladatokkal együtt.

A beszédalkésséget a **Parlay** (<https://parlayideas.com/>) és a **Memrise** (<https://www.memrise.com/>) segítségével gyakorolhatod. A Parlay egy olyan webhely, amelyet meg kell osztanod az angolnyelv-tanároddal, mert szükséged lesz egy segítőre, aki online irányít. A Memrise-t pedig önállóan használhatod, éles beszélgetést teremtve anyanyelvi beszélővel.

Az ECL Nyelvvizsgaközpont és a PTE Idegen Nyelvi Központja sok sikert kíván ezeknek az online erőforrásoknak a felhasználásához nyelvtanulási tapasztalataid gazdagítására.

INNOVATÍV, HANDMADE ÉS PÉCSI: KARMA KESZTYŰ

Hornicz Bernadett édesapjával és testvérével alapította a Karma kesztyűcéget. A régmúltat idéző gyártási technológiát alkalmazó manu-faktúra a koronavírus-járványra kutatás-fejlesztéssel reagált.

Harka Éva | Csontos Szabolcs

Mit jelent a „pécsi kesztyű” mint védjegy?

A „pécsi kesztyű”-t a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara segítségével a pécsi kesztyűsök levédtek mint védjegyet, oltalom alatt áll. A megnevezés használatára az engedélyt csak a kamara adhatja ki a pécsi kesztyűs klaszterrel egyeztetve. A pécsi kesztyű azért kötődik a városhoz, mert itt működött a nagy múltú kesztyűgyár, ami szakképzett munkavállalókat és infrastruktúrát biztosított, illetve Pécsen még mindig van kesztyűs képzés, tehát van utánpótlás a szakértelmet tekintve is. 8 kesztyűgyártó működik a városban. Az iparág minőséghez kötése a piacon is előny, vagyis nem tekintjük a helyi konkurenciáinkat ellenségnek, hanem összetartunk, mert a minőség összeköt. Így sokkal könnyebb idehozni az értékes nemzetközi vevőket is.

A koronavírus-járvány kapcsán van egy saját innovációtok.

A nem egészségügyi dolgozók is próbálják védeni a kezüket, de gumikesztyűben sokaknak kidörzsölődik vagy kiszárad a keze, vannak, akik eleve allergiásak a latexre, amely viszonylag hamar elszakad kisebb mechanikai kitétel mellett is. Ami viszont a leginkább zavart bennünket, az a környezetszennyezés, a tengerben lebegő használt, kék latexkesztyűk! A fenntarthatóságra nagy hangsúlyt fektetünk: a csomagolásaink is műanyagmentesek, a hulladékot is szelektíven gyűjtjük; megteszük, amit tőlünk telik. Úgy gondoltuk, mindenképpen szükség lenne arra, hogy a gumikesztyűnek hétköznapi használatra legyen egy olyan alternatívája, mely strapabíróbb és komfortosabb védőeszköz.

A megszokott bőrkesztyűink viszont nem jelentenek megfelelő védekezési lehetőséget ebben a vírusos időszakban; nem moshatók és rosszul reagálnak a kézfertőtlenítőre. Van viszont egy olyan speciális anyagunk, amit eddig kifejezetten lovaglókesztyűkhöz használunk:

ez egy vízlepergető felülettel ellátott bőr. Kiprobáltuk, és a legnagyobb alkoholtartalmú fertőtlenítőnek is ellenállt.

Természetesen árban nem tudunk konkurálni a 60–70 forintos darabárú gumikesztyűvel, de ezt a terméket másfél–két évig lehet használni, mindennap ki lehet mosni, akárhányszor lehet fertőtleníteni, a kézflóra fenntartására pedig abszolút pozitív hatású. Van továbbá egy együttműködésünk a Pécsi Tudományegyetem orvoskarának Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetével, amelynek eredménye már a küszöbön áll!

A Diplomás Pályakövetési Rendszer adatai szerint elenyésző azoknak a száma, akik a végzés után vállalkozásba kezdenek. Mi erről a véleményed?

A mai világban nem egyszerű dolog vállalkozni. Kell hozzá önerő, de nem is az a legnagyobb kihívás, mert azt kockázati tőke révén elő lehet teremteni. Ennél fontosabb, hogy meg kell lennie a bátorságnak, elhivatottnak és a hitnek abban, hogy az a termék vagy szolgáltatás, amit el akar adni, értékes és megállja a helyét a piacon. Ami értéket teremt, az utat fog magának törni és megtalálja a lehetőséget, hogy működőképes legyen.

#ajelenajövőd
Az innovatív vállalkozások köztünk élnek
 /ajelenajovod

CSAK A HALOTT SZÚNYOG A JÓ SZÚNYOG?

Kurucz Kornélia a PTE TTK adjunktusa, egyúttal a Szentágotthai János Kutatóközpont virológiai kutatócsoportjának tagja. Mélyre hatóbban a szúnyogokkal foglalkozik. Az elmúlt néhány évtizedben megjelentek olyan idegenhonos fajok, amelyek magukkal hozhatják a mérsékelt égövbe a trópusi betegségeket is.

Balogh Robert | 📷 Csontos Szabolcs

A klímaváltozás hatásaként maguktól húzódnak észak felé a szúnyogok?

Szúnyogok esetében kevésbé számottevő, hogy fokozatosan húzódnak észak felé. Az idegenhonos, invazív szúnyogok megjelenése és terjedése Európában minden esetben valamilyen emberi tevékenységhez köthető; általában kereskedelemmel vagy turizmussal hozzuk be a tojásukat.

Min marad életben egy tojás?

Egy gumibroncs belsejében vagy egy kamion ponyváján. Ezek a tojások nagyon sokáig képesek túlélni, éppúgy bírják a szárazságot, mint a hűségeket, nagyon ellenállóak. Amint vizet kap, hamar fejlődésnek indul a lárvá, két hét, és ki is fejlődik. Az Ázsiából, Afrikából véletlenül idehurcolt fajok képesek áttelelni tojás alakban. Az invazív fajokra jellemző, hogy viszonylag gyorsan és könnyen képesek alkalmazkodni az új környezethez. A klímaváltozás miatt az időjárásban már nincs akkora kontraszt az ázsiai környezethez képest, nincsenek akkora telek nálunk, amit ne viselnének el. A '60-as években jelentek meg az első ilyen szúnyogok Európában, de azóta a folyamat egyre gyorsul.

Mivel tudnak többet az invazív szúnyogok a helyiek-nél?

Jobb a túlélőképességük. Nem válogatósak. A tűrőképességük is jobb, a szárazságot, a hűvösebbet, a meleget is jobban bírják. Míg a helyi szúnyogokat megtizedeli egy húsvéti fagy vagy az augusztusi szárazság, addig a koreaiak nem érzékenyek ennyire. Emellett, – a helyi szúnyogokkal ellenben, akik többnyire a kora hajnali és esti órákban szívnak vért – az inváziós fajok fényes nappal is aktívak maradnak. Ez főleg azért fontos, mert máskor és talán máshogy kell védekeznünk ellenük, mint a jól megszokott hazai szúnyogaink ellen.

A viszketősebb szúnyogcsípéseket „gonosz” szúnyogok követik el? Kell félni ezektől az új fajoktól?

Az, hogy bedagad egy szúnyogcsípés helye, inkább egyéni érzékenység. Sokan fejtegetik, hogy az invazív fajoknak durvább a csípése. Egy új fajjal találkozáskor lehet aktívabb immunreakció. A csípésük nem veszélyesebb ilyen szempontból, mint a hazai szúnyogok csípése. Kórokozók szempontjából is csak részben. A trópusokról érkező szúnyogok magukkal hozhatnak különféle egzotikus kórokozókat vagy hatékonyabb terjesztői lehetnek már itt lévőeknek. Ebből a szempontból igen, „gonoszabbak”. A vektorok (mint pl. a szúnyog) által terjesztett fertőzések összetettek, több feltételnek kell teljesülnie egyszerre: például jelen kell legyen a térségben maga a kórokozó, és a szúnyognak is alkalmasnak kell lennie a terjesztésre. Nem minden szúnyogfaj képes terjeszteni minden betegséget. Ahhoz, hogy az

emberek körében is szétterjedjen a betegség, elengedhetetlen, hogy emberekről is táplálkozzon a szúnyog – ez sem igaz mind az ötven, Magyarországon élő szúnyogfajra. Tehát önmagában nem elég fertőzött gazdáról (akár állatról vagy emberről) szívni vért. Viszont ha a szúnyogban képes elszaporodni egy kórokozó, azt tovább is adhatja a következő gazdának (pl. embernek), vagy akár a következő szúnyoggenerációnak a tojásokon keresztül.

Hogyan tudunk jól reagálni?

A járványügy feladata, hogy a potenciálisan humán egészségügyi kockázattal járó, akár hazai, akár idegenhonos új szúnyogokat folyamatosan monitorozza, hogy naprakész információk álljanak rendelkezésre a kórokozók és az invazív szúnyogok országon belüli elterjedéséről. Ez lenne a legelső lépés a hatékony védekezéshez, a fertőzések megakadályozásához. Enélkül nem lehet célzott beavatkozásokat, védekezési intézkedéseket tenni.

Másfelől, a helyi lakosság többet tehet, mint gondolná! Próbáljuk meg elkerülni, hogy megcsípjenek minket. Egy kis odafigyeléssel pedig a házkörüli szúnyogtenyészőhelyeket (kis vízgyülemek, mint például kannában álló víz, esővízgyűjtő hordó, eltömődött esőeresz stb.) is felszámolhatjuk.

Milyen betegségeket tudnak terjesztetni a szúnyogok?

A trópusi vírusok megjelenésére kimondottan fel kell készülnünk. Talán elsősre a malária jut eszünkbe: a múlt században rengeteg áldozatot követelt, de sikerült egész Európából kiirtani. A terjesztője, a foltos malária-szúnyog itt él köztünk most is, de a kórokozó (*Plasmodium*) nincsen jelen. Addig nem kell azon agódnunk, amíg be nem kerül hozzánk újra.

A chikungunyavírustól (amely több napig tartó magas lázzal és erős izomfájdalommal jár), a nyugat-nílusi vírustól (súlyosabb esetben idegrendszeri tüneteket produkál) vagy akár a dengue-vírustól (influenzaszerű tüneteket, hányást, hasmenést, bőrkiütéseket, ízületi fájdalmakat okoz) már inkább kell tartanunk. Az eredetileg afrikai chikungunyavírus mára minden trópusi és szubtrópusi régióban előfordul, Európán belül Olaszországban és Franciaországban okozott járványokat. A nyugat-nílusi láz mára az egész világon elterjedt, Európán belül is endemikusnak mondható, ez alól Magyarország sem kivétel. Dengue-járványokkal is szembesültünk már (Görögország, Madeira) – hazánkban egyelőre nem számottevő a kockázat. Sokan a Zika-vírustól rettegnek a legjobban. Eredeti elterjedési területén kívül még csak Amerikában okozott komoly problémát, Európába csak egy-egy turista hozta be.

Ezek a vírusok emberről emberre közvetlenül nem terjednek, minden esetben kell hozzá egy vektorszervezet: a szúnyog. Ha egy Zika-vírusos beteg érkezik Európába, és őt megcsípi egy olyan szúnyog, amely képes terjesztetni ezt a vírust, és az megcsíp egy másik embert, akkor van rá esély, hogy tovább folytatódjon ez a láncolat. Minél több embert csípnék meg ilyen szúnyogok, annál nagyobb az esély a járvány kialakulására. A Zika-vírus és a dengue-láz csak toporog a küszöbön. Képes lenne mindkettő fennmaradni Európában, itt vannak már az őket hordozni képes szúnyogok...

Pécsett és a környéken hány invazív szúnyogfaj telepedett meg?

Európában eddig hat invazív, idegenhonos szúnyogfajt tartunk számon, ebből Magyarországon az ázsiai tigrisszúnyog (*Aedes albopictus*), a japán bozótszúnyog (*Aedes japonicus*) és a koreai szúnyog (*Aedes koreicus*) ismert, lehet, hogy több is létezik, csak még nem tudunk róla. A dél-dunántúli régióban mindhárom faj megtalálható. Pécsett a koreai szúnyog jellemző, míg a japán bozótszúnyog főleg a várostól délre, a horvát határ közelében fordul elő.

Idén már nem repülővel gyérítik a szúnyogokat.

Most leginkább irtás történik, nem gyérítés. Egyre kevesebb a rovar az éghajlatváltozás, a szárazság, a vegyszerezés miatt... és a szúnyoggyérítés sem segít a helyzeten. A repülőgépről történő gyérítés tiltása európai szabályozás következménye, a kijuttatott szer hatóanyaga továbbra is változatlan, csak most villogó autókra szerelt ködölgépekkel történik, és nem fentről hullik le, hanem ködöt képezve hosszabb ideig megáll az aljnövényzetben, cserjeszinten.

A szúnyogok irtása rendben van tudós szemmel?

Szükség van a szúnyogállomány szabályozására, ugyanakkor az is világos, hogy a számos repülő rovarral együtt a szúnyogoknak is van szerepük az ökoszisztémában, ezért nem szabadna irtásról, csak gyérítésről vagy kontrollról beszélni. Meg kell találni az egészséges egyensúlyt. A szúnyoggyérítésnél alapvetően kétféle lehetőség van: vagy a repülő szúnyogot gyérítem, vagy a vízben lévő lárvát. Ha megtalálom a pocsolyát, vizesárkot, ahol szaporodik a szúnyog, és ott lokalizáltan tudom gyéríteni a lárvákat, akkor kis befektetéssel tudok több tízezer szúnyogtól megszabadulni, és elkerülni azt, hogy fertőzzenek. Ha hagyom őket kikelni és szétrepülni, akkor repkedhetnek, míg elkapom mind a tízezer (potenciálisan fertőzött) szúnyogot. Erre már csak a ködösített anyag alkalmas, amely egy nem-szelektív rovaridegméreg (deltamethrin), vagyis minden

repülő rovarat megöl, amely érintkezik a szerrel, nem csak a szúnyogokat. Állandó vita tárgya egy tanulmány, amelyben kimutatták, hogy egy-egy rovarirtás után az elhullott rovarok számának csak 1%-a szúnyog. 99% más repülő rovar.

A biológiai gyérítés a vízben élő lárvákat célozza: ez egy természetben előforduló baktériumfehérjéjével történik, és sokkal szelektívebbnek tekinthető a kémiai kezeléssel szemben.

Úgy látom, hogy nem tetszik neked ez a módszer sem. Mit kellene csinálni?

Tökéletes megoldás nincs. A természet rendjébe mesterségesen beavatkozni sosem jár következmények nélkül. A kutatók eleinte csodaszernek gondolták a biológiai módszert, ma már kevésbé. A vízben fejlődő szúnyoglárvák szintén részei a vízi ökoszisztémáknak, fontos táplálékforrások, így ész nélkül irtani őket sem szabad. Fel kell deríteni azokat a vizeket, ahol a lárvák vannak, például a folyók ártereit, ami komoly térképezési munkát kíván, valamint a pocsolyákat, csatorna-összefolyókat... Akár egy talicskában megállt víz is elég! Egy városi lárvairtást nem lehet „csak központi-lag”, a lakosság együttműködése nélkül megszervezni – ehhez képest az idegmérget egyszerűbb bevetni.

Akkor mi legyen? Bizzuk a természetre?

Azt sem. A denevér és a fecske nem elég. Nem szabadna elfelejteni, hogy a szúnyogok ellen elsődlegesen a kórokozók miatt, és nem a jelenlétükből adódó kellemetlenség miatt kell védekezni. Európa legtöbb országában azért irtják őket, hogy a járványokat megelőzzék. Nem azért, mert fáj, ha megcsíp, vagy kellemetlen a Balaton-parton úgy sörözni, hogy zümmögnek a szúnyogok. Nálunk ennek nincs kultúrája. Pécsett az a szúnyogszám, ami felett már irtani kell: 20 szúnyog egy éjszaka alatt egy csapdában. Ez alacsony szám. A lakosság mégis elégedetlen. Szerbiában vagy Ausztriában ugyanez a szám 100. Más az ingerküszöb.

Mit javasolsz?

Rovarriasztó sprayt, szúnyoghálót. És a megelőzést! Egyén szintjén is sokat tehetünk.

MOSQUITO ALERT!

Ingyenes applikáció: ha lefotózkod, hol és milyen szúnyogot láttál, az entomológusok megmondják, milyen fajta. Te infót kapsz, ők adatot.

ÉPEN ÉS EGÉSZSÉGESEN!

A tavaszi szemeszter elején még csak kevesen sejtették, hogy pár nap alatt mekkora fordulatot vesz az élet. A COVID-19 fertőzés elleni intézkedések minden egyéni tervet felülírtak. Magyarországon az első igazoltan COVID-19-vírussal fertőzött esetet maga a miniszterelnök jelentette be március 4-én, március 11-én kihirdették a veszélyhelyzetet, március 28-tól pedig korlátozott kijárási tilalmat vezettek be. A veszélyhelyzetnek június 18-án lett vége, azóta ún. járványügyi készültség van.

A PTE-n február végén jött létre egy Operatív Stáb, mely mindent megtett azért, hogy a hálmozott esetszámra felkészüljön. Mivel lehetséges, hogy lesz egy második hulláma a betegségnek, a PTE Operatív Stábja ma is működik, azon dolgozva, hogy minden egyetemi polgár biztonságban legyen.

„NEMZETKÖZI VISZONYLATBAN IS KIEMELKEDŐ ÉS PÉLDAÉRTÉKŰ”

Prof. Dr. Bódis József államtitkár úr, volt rektorunk üzenete a PTE polgárainak.

Tisztelt Rektor Úr!

Bár az új típusú koronavírus okán kialakult veszélyhelyzet számos többletterhet rótt a hazai felsőoktatás valamennyi szereplőjére, az orvostudományt oktató egyetemek, köztük a Pécsi Tudományegyetem szerepe a vírus elleni küzdelemben vitathatatlanul felértékelődött, teljesítménye nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő és példaértékű.

Szívből gratulálok az egyetem a nem magyar állampolgárságú hallgatók pécsi tanulmányainak megvalósítása érdekében született megoldásaihoz. Külön öröömre szolgál, hogy a középpontba ismét a hallgatók biztonságát helyezték.

Bár nyilvánvalóan adódnak még megoldásra váró helyzetek, a felsőoktatásért felelős szakterület is mindent megtesz annak érdekében, hogy támogassa a külföldi hallgatók magyarországi tanulmányainak zavartalan megkezdését, illetve folytatását a 2020/2021. tanévben.

Szeretném kifejezni elismerésemet a Pécsi Tudományegyetem minden dolgozójának, hallgatójának a veszélyhelyzeti felsőoktatási feladatok magas színvonalú megoldása érdekében tett erőfeszítéseikért.

*Prof. Dr. Bódis József
államtitkár, volt rektorotok*

14 TANULSÁG PANDÉMIA IDEJÉN

Ahogy a rektor – Dr. Miseta Attila – látja!

A hirtelen változás nem tervezhető, de fel lehet rá készülni. Nem kész, előregyártott tervekkel, eljárási utasításokkal, hanem rugalmassággal, nyitott gondolkozással, erőforrásaink mobilizálásával, amit adaptivitásnak neveznek. Ez versenyelőnyt jelenthet a PTE-nek és mindegyik karának.

1. A válság fejlődést hoz(hat), ha a szükségszerű sokkot követően nem a problémákon rágódunk, hanem a megoldásokat építjük.
2. Mindenki partner, aki akar és tud tenni a mindennapi helyzetek megoldásáért. És ki ne tudna a maga szintjén döntéseket hozni, értelmesen cselekedni, ha arra felhatalmazást kap?
3. A bizalom alapvető működésmód kell, hogy legyen az egyetemen belül. Ahol bizalom volt az oktatók, hallgatók, munkatársak között, ott gyorsabban is találtak rá a megoldásokra.
4. Ha win-win megoldásokat keresünk, azzal nem leszünk kevesebbek, sőt! Az egyénileg investált tudás, tapasztalat, munka közös értékévé válik a tanszékeknek, intézeteknek, klinikáknak, hivataloknak, karoknak és az egyetemnek.
5. Sok múlik a vezetőkön, és ugyanennyi a munkatársakon, a hallgatóinkon is. Közösén vagyunk „behuzalozva”, együttműködésre teremtve. Ezt is tanulni kell!
6. A munkatársaink többsége felismerte az egyetem nyújtotta előnyöket: a munkahelyi és pénzügyi biztonságot, a rugalmas munkavégzést, sőt, gyakran az érzelmi támogatást is.
7. Az új, digitális tanulási módszerek mások, mint a jelenléteiek, de attól még lehetnek eredményesek és élményeket adók. Fejlesztésük, egy új tanulási környezetbe való ágyazásuk elengedhetetlen.
8. Sok múlik az értelmesen kiépített, nem túlbürokratizált rendszereken, de még több az emberi kapcsolatokon. Nehéz, vagy gyors megoldást igénylő helyzetekben egymást kerestük, és nem a nyomtatványokat.
9. A vészhelyzet kormányzati menedzselése a teljesen ismeretlen helyzetben jó volt. A korrekt intézkedések bizonyára közrejátszottak abban, hogy hazánk a legjobbak között van a pandémia okozta hatások mérséklésében.
10. Kerülendő, akik a vészhelyzetben is önmegvalósításuk lehetőségét látják. Sajnos ez is előfordul.
11. Intenzívebbé vált a kommunikáció, átláthatóbbak lettek a folyamatok, olyan helyekről bukkant fel az innováció, a kreativitás, ahonnan nem is vártuk.
12. Új szemmel néztünk a szűkebb és tágabb környezetünkre, új gondolkodási paradigmáink keletkeztek, mert nem volt más választásunk! S közben – láss csodát – fejlődtünk!
13. Minden változik, és a változás hozhat jót is! Ehhez azonban tanulnunk kell. A világról, magunkról, az együttműködésről, a bizalomról. Szerintem képesek vagyunk rá. Nincs is más választásunk!

KÖZEL AZ ALAGÚT VÉGE

Lecsengő szakaszában van a koronavírus-járvány Magyarországon. Dr. Betlehem József rektorhelyettest, a PTE Operatív Stáb vezetőjét kérdeztük.

Harka Éva | 📷 Csontos Szabolcs

Milyen kihívásokkal kellett megküzdeni, és milyen feladatok várnak még az egyetem Operatív Stábjára?

Maga a PTE Operatív Stáb azért jött létre, hogy legfőképp akadémiai, humánpolitikai, valamint egészségügyi kérdésekben – igazodva a jogszabályi környezethez – gyors és hatékony intézkedéseket hozzon. Immár negyedik hónapja tevékenykedik a stáb, most már egy új szakaszban járunk, hiszen a kormány 2020. június 18-án feloldotta a veszélyhelyzetet, így a közeljövőben, a könnyítő intézkedések mentén tudunk majd a további – egyebek között szakmai gyakorlatok, külföldi kiküldetések körüli – kérdésekre reagálni. A Pécsi Tudományegyetem az elmúlt időszakban bebizonyította, hogy a felkészültségével és a válsághelyzethez való igazodásával képes megfelelni a pandémiás kihívásoknak is. Korán, de nem elhamarkodottan hozta meg lépéseit, melyeknek köszönhetően biztonságban tudhattuk kollégáinkat és hallgatóinkat egyaránt.

Hogyan alakul át a pécsi egészségügyi ellátás a veszélyhelyzet végéhez közeledve?

Az egészségügyi ellátórendszerben a COVID-19-ellátás után a fókuszát ismét át lehet és kell helyezni a normál betegellátásra. A járóbeteg- és szakellátás visszaállítása folyamatosan zajlik, mindent megteszünk annak érdekében, hogy ez a lehető leggyorsabban, legzökkenőmentesebben és legbiztonságosabban történjen. Az is bizakodásra ad okot, hogy ma a COVID-19 vírussal kapcsolatos kutatások zászlóshajója a Pécsi Tudományegyetemen működik.

Nem tudni, hogy lesz-e, és ha igen, mikor üt be a járvány második hulláma. Van-e B terve a PTE-nek, ha egy kedvezőtlen forgatókönyv érvényesül?

A távolléti oktatásban sikerrel alkalmaztuk a digitális technológiákat, jelenleg már a záróvizsgák zajlanak az intézményben, azok is elsősorban távolléti formában. A személyes jelenlét nélküli oktatás ideje alatt a PTE minden oktatási szervezeti egysége össze-

gyűjtötte a tapasztalatait, és az Oktatási Igazgatóság szervezésében zajlik a jó gyakorlatok összegzése, valamint az oktatástechnológiai és módszertani eljárások

csiszolása. Egészen más digitális megoldást követel – hogy két szélsőséget említsek – egy orvos-egészségtudományi képzés, mint a klasszikus bölcsészképzés. A betegágy melletti oktatás szabályozása és azok járványügyi és nem járványügyi helyzetben való betartása és betartatása kiemelten fontos.

A PTE az EDUC tagja is, melynek központjában a nemzetköziesítés és a digitalizáció áll. Mennyire katalizálja az EDUC-os munkát a COVID-19 miatt kialakult helyzet?

Az EDUC-ben való szerepvállalásunk alkalmat adott arra, hogy bepillantást nyerjünk, hogy a partneregyetemeink hogyan kezelték a COVID-19 járványügyi helyzetet; hogyan állt

”

Az is bizakodásra ad okot, hogy ma a COVID-19 vírussal kapcsolatos kutatások zászlóshajója a Pécsi Tudományegyetemen működik.

hozzá két párizsi partnerünk, vagy egy földrajzi szempontból közelebbi és hozzánk hasonló jellemzőkkel rendelkező cseh felsőoktatási intézmény. A koronavírus-járvány a felsőoktatásról kialakított nézeteket is átrendezte, és ezen új megközelítéseknek az egyetemstratégiákban is markánsabban kell megjeleníteniük. A European Digital UniverCity pont arról szól, hogyan kell a digitális oktatási folyamatot megalkotni a hallgatók újabb generációi számára, illetve hogyan kell az oktatókat felkészíteni erre, mind a szemléletmódot, mind az oktatás lehetséges új csatornáit tekintve.

(Az interjú 2020. július közepén készült.)

„A VÍRUS NEM NÉZI A SZERENCSEÁT”

Pécsi vezetéssel jön létre a Nemzeti Virologiai Laboratórium, amelyet Jakab Ferenc virológus professzor szervez és irányít majd – erről május végén tett bejelentést Palkovics László miniszter. A COVID-19 járvány kapcsán országos ismertségre szert tett szakembert a Pécsi Tudományegyetem Szentágothai János Kutatóközpontban kérdeztem arról, mi várható a vírus kapcsán.

Harka Éva | Csontos Szabolcs

Évek óta beszéltek egy, a mostani koronavírus-járványhoz hasonló pandémia lehetőségéről. Miért most történt mindez? Miért pont Kelet a gócpont?

Különbélelméletekkel magyarázzák ezt, nekem is megvan a magamé. Anélkül, hogy meg akarnám sérteni a keleten élő embertársainkat, le kell szögezmem: teljesen mások ott a tradíciók.

Kemenesi Gábor kollégám például küldött egy fotót nekem Vietnámból, amit a mai napig tárolok a telefonomon. Egy étteremben elköltött vacsora szerepel rajta, és első pillantásra ugyanolyan minden, mint egy európai étteremben: szép a terítő, ott a dobozos kóla az asztalon, tiszták az evőeszközök, a tányéron gusztusosan elrendezett salátaágyon viszont egy letollazott, de teljesen nyers csirke látható. Amit nyersen is fogyasztanak el! Mások a szokások. Simán előfordulhat, hogy a vadhúst ugyanígy nem főzik, sütik meg rendesen, vagy akár megvágja valaki az ujját a hús előkészítése alatt – ha az adott állat valamilyen vírussal fertőzött, potenciálisan megvan a veszélye annak, hogy emberre is áttérjed. A környezethez való viszony is más. Afrikában a fejét újra felütő ebolavírus is a bozóthúshoz kapcsolódóan nyert teret: vagy kifejezetten vadásztak a vadakra, vagy elhullott állatot értékesítettek a piacon. Amíg ez az ottani hagyomány nem változik, addig több ilyenre lehet számítani.

Sokan mondják, hogy egyszerűen zárják be ezeket a piacokat, és akkor megoldódik a helyzet.

De ez nem valós megoldás, hiszen akkor illegálisan fogják ugyanezt művelni, és még visszakövetni sem fogjuk tudni egy-egy vírus eredetét. A globális világban nincs lokális probléma: ami ma Ázsiában feltűnik, az holnapután már az ajtónkon kopogtat. Erre a COVID-19 az élő példa: nem hetek, hanem napok alatt Európában volt a vírus. Sőt, vannak olyan elméletek,

melyek szerint még ennél is korábban behurcolták Európába, csak később derült erre fény.

Pont azzal a vírustípussal foglalkoztatok, ami most kirobbant. Nyilván ez sem véletlen.

Azzal is foglalkozunk. A koronavírusokban – gondoljunk például a SARS-ra – alapvetően benne rejlik a potenciál egy világjárvány kirobbantására. Az állatokról különösen jól terjednek át emberre. Ez nem új keletű: nem a COVID-19 volt az első, és nem ez lesz az utolsó, ami komoly, világszintű gondokat okozott.

Azt nyilatkoztad több helyen, hogy lesz egy második hullám. Mikorra várható és mennyire biztos, hogy bekövetkezik?

Minden esély megvan a második hullámra. Kb. 6 millió 500 ezer fertőzött van a világban, és a számuk egyre növekszik. Egy olyan fertőző betegséghez képest, mely cseppfertőzéssel terjed, fogékony az emberi sejtre, nagyon könnyen fertőzi azt, ez a szám borzasztó magas. Szerintem a második hullám nem kérdés. Azt gondolom, hogy a nyáron a járvány picit csillapodik, de amikor bejön a hidegebb, nyirkosabb, párásabb őszi-téli idő, ami amúgy is kedvez a felsőlégúti megbetegedéseknek, feltételezhetően a koronavírus-fertőzések száma is megugrik majd. Persze lehet, hogy egyszerűen csak eltűnik, de ezt nem tartom valószínűnek. Mi jól állunk, de nézzük meg a világ többi részét: mindenhol mennek fel a számok. Kicsi esélyt látok arra, hogy 3 hónap alatt egy varázsütésre eltűnik. Biztosat senki nem tud. Viszont az egészségügyi rendszerünk felkészült, vannak tesztjeink, vannak beállított rutinok, melyeket alkalmazni lehet, tehát gyorsabban tudunk reagálni, ami jó.

Azért úsztuk meg más országokhoz képest kisebb esetszámmal, mert lecsengett az influenza?

Nem. Azért úsztuk meg relatíve kevés esettel, mert a nyugat-európai és kínai híradásokat hallva mindenki komolyan vette a helyzetet.

Persze az elején sok volt a szkeptikus, de azt gondoltam, hogy az emberek nagy része átérezte a problémát, sőt, a kormány is hamar felismerte, hogy ez nem tréfadolog. Meggyőződésem, hogy a megtett intézkedések jók voltak és időben történtek. Akkor hozták meg ezeket a döntéseket, amikor néhány tíz eset volt Magyarországon – Nyugat-Európában pedig csak akkor léptek, amikor már több száz, ezer eset volt.

Azt gondolom, ha nincs fertőzött, akkor nem történik továbbfertőződés. Ez ilyen egyszerű.

Amikor otthon maradtunk, bezártunk, lezártunk, akkor nem tudott berobbanni. Lehetett volna itt is annyi eset, mint Olaszországban... Nem igaz, hogy megúsztuk „csak úgy”. A vírus nem nézi a szerencsét. És miért, mitől lettünk volna szerencsésebbek, mint az olaszok vagy az osztrákok? Az időben meghozott intézkedésekben múlt minden, és azon, hogy a lakosság mennyire vette komolyan azokat. Szerintem a többség nagyon fegyelmezett volt, és ezt egy matematikai elemzőcsoport mobiltelefon-adatokon végzett kutatása alapján állítom: amikor elrendelték, hogy mindenki maradjon otthon, drasztikusan, 70–80 %-kal visszaesett a mozgás, és az emberek többsége sokáig be is tartotta a kijárási korlátozást. Nyilván a nagy számok törvényéből is adódik, hogy több fertőzés több halálesettel jár.

Az elején sok szkeptikus véleményt olvastam, olyat is, aki január elején úgy nyilatkozott, hogy nem kell komolyan venni a COVID-19 vírust, mert kb. annyira terheli meg a szervezetet, mint egy influenza.

Amikor 2019. december végén az első jelentést megláttam arról, hogy egy cseppfertőzéssel terjedő, felsőlégúti megbetegedést okozó, koronavírus-típus szedi az áldozatait, ami ráadásul tízszer, hússzor fertőzőbb a korábbi koronavírus-fajtáknál, tudtam, hogy komolyan kell venni. Csak nekem két olyan ismerősöm van, akinek idős rokona halt meg a koronavírus miatt.

Még nem tudjuk, mekkora volt a pontos halálozási aránya ennek a járványnak, de szerencsére nem túl magas. Ami a legnagyobb rémálmom, egy ugyanígy cseppfertőzéssel terjedő vírus, amelynek a halálozási aránya „csak” 40% a COVID-19 2%-ához képest. És ennek a megjelenésére pont ugyanakkora esély van, mint a mostani járványra volt.

Lehetett arról olvasni, hogy mennyire összedolgoznak a világ kutatói, időközben azonban megjelent az a fogalom, hogy „vakcinanacionalizmus”, hiszen mégiscsak presztízs kérdés, hogy melyik nemzet áll majd elő a vakcinával. Mi erről a véleményed?

Azt gondolom, hogy a kutatói közösség összezárt,

folyamatosan tartottuk egymással a kapcsolatot. Nyilván az, aki legelőször tudja a vakcinát megalkotni, nemzeti hős lesz, a cég pedig, ami piacra dobja, meggazdagodik. Beszélgettünk erről a kollégákkal, és meggyőződésünk, hogy ebben a helyzetben egy nagy gyógyszergyártó cég sem engedheti meg magának azt, hogy kisajátítsa a vakcinát és ragaszkodjon a kizárólagossághoz. A személyes véleményem az, hogy aki először előáll a vakcinával, az közkinccsé fogja tenni. Persze lehet, hogy ezt csak az emberek iránti túlzott bizalmam mondatja velem. A gyógyszeripar ebből a szempontból sötét ló, nem lehet előre megjósolni, mi lesz.

Lenyűgöző munkát végzett a csapat, mindenki csak kapkodta a fejét. Hogyan értékeled a munkátokat?

Ó, nem volt ez semmi. Én mindig azzal kelek és fekszem, hogy vajon megtettem-e mindent. Van, hogy felkelek hajnalban arra a gondolatra, hogy nekünk is el kellett volna már korábban indulnunk a vakcinafejlesztés irányába, vagy eszembe jut egy gyógyszer, aminek a hatóanyagát szintén érdemes lett volna tesztelni. A maximumra kell törekedni, és a magam részéről úgy érzem, még többet kell tennem. A fizikai fáradtságot már megszoktam, a lelki és a szellemi az, ami megterhelőbb.

Nemzetközi szinten mennyire sikerült a labor, csapat hírnevét erősíteni?

Számos publikációt írtunk és írunk, jó és szoros a kapcsolatunk más, nemzetközi kutatócsoportokkal. A csapatom minden tőle telhetőt megtett! Jóllehet, egy országos hálózatot fogtam össze, a munka oroszlan-része, a vírussal való munka itt zajlott. Mindemellett – egy külföldi hallgatók felmérését célzó korai kutatással kezdve – a kollégáim a diagnosztika ránc eső területén (nukleinsav-kivonás) is helytálltak, majd ezután éjszakába nyúlóan dolgoztak a vírussal. Le a kalappal a csapat előtt, nagyon büszke vagyok rájuk!

CSÚCSKATEGÓRIÁS CT KÉSZÜLÉKKEL BŐVÜLT A PTE KLINIKAI KÖZPONT ESZKÖZPARKJA

Ünnepélyes keretek között adták át július 31-én azt az ultramodern képalkotó diagnosztikai berendezést, amely a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Orvosi Képalkotó Klinikájának Rákóczi úti telephelyén működik majd. A PTE Klinikai Központban évente mintegy 53 ezer komputertomográfiai vizsgálatot végeznek a dél-dunántúli régióból érkező betegeken.

Kottász Gergely | Csontos Szabolcs

A Pécsi Tudományegyetem eddig is jelentős szerepet vállalt a koronavírus-járvány elleni védekezésben és rendkívül hatékonyan lépett fel a vírus kezelésében. Az intézmény új CT készüléke – melynek beszerzését az Állami Egészségügyi Ellátó Központ közvetítésével, az Innovációs és Technológiai Minisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával a Koronavírus-járvány Elleni Védekezésért Felelős Operatív Törzs engedélyezte – nagy mértékben támogatja a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos képalkotó diagnosztikát. A Járvány Elleni Védekezési Alapból mintegy 133 millió forintért vásárolt modern CT berendezés képes kimutatni a koronavírus-fertőzésre jellemző elváltozásokat, és bármilyen egyéb elváltozást is, segítve ezzel a pulmonológiára és az infektológiára érkező betegek kezelését. A CT-vizsgálat során ugyanis válasz kapható olyan kérdésekre, amelyek egyéb képalkotó diagnosztikai módszerekkel – ultrahang, röntgen – nem adhatók meg.

Az új készüléket Schanda Tamás, az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszterhelyettese, parlamenti és stratégiai államtitkár, Misa-ta Attila, a PTE rektora és Sebestyén Andor, a PTE Klinikai Központ elnöke adta át ünnepélyes keretek között. A berendezést Bogner Péter, az Orvosi Képalkotó Klinika igazgatója és Ascsillán Endre, a GE Magyarország alelnöke

mutatta be a sajtó képviselőinek. Az ultramodern orvosi eszköz számos területen támogatja a társ klinikák működését a fekvő- és a járóbeteg-ellátásban egyaránt, a kapacitásbővülésnek köszönhetően pedig a jövőben még több onkológiai és kardiológiai vizsgálat lesz elérhető, csökkentve a várakozási időt. A csúcskategóriás CT a „Hunchest 2” elnevezésű országos népegészségügyi tüdőszűrő program vizsgálataiban is komoly szerepet kap majd.

H-UNCOVER

2020. május 1. és május 16. között a Központi Statisztikai Hivatal együttműködésével valósult meg a H-UNCOVER országos felmérés, melynek célja az volt, hogy reprezentatív országos klinikai járványügyi felméréssel objektív keresztmetszeti képet adjon a járvány kiterjedéséről és az új típusú koronavírussal fertőzöttek, átfertőzöttek valós számáról. Magát a kutatást a négy magyar orvosképző egyetem végezte. A Pécsi Tudományegyetem Baranya, Somogy, Tolna, Zala és Vas megyében végzett vizsgálatokat, melyekre mindössze két hét állt rendelkezésre. A felmérésben a KSH által vett, véletlenszerű kiválasztással képzett minta alapján a magánháztartásokban élő, 14 éves és idősebb személyek közül 17 787 fő meghívásos módon vehetett részt az ország egész területéről. A meghívott személyek az ország megfelelő korú lakosságát reprezentálták. Ez azt jelenti, hogy a mintába került minden egyes személy egy előre meghatározott részét képviselte a népességnek. A H-UNCOVER eredményei szerint 56 ezer főre volt becsülhető 2020 májusában a koronavírus-fertőzésen átesett lakosság nagysága Magyarországon. A részletekről dr. Sebestyén Andorral, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjának elnökével készült interjúnk az **univpecs.com**-on olvasható.

BENT JÁRTUNK: ILYEN A PTE KLINIKAI KÖZPONT KORONAVÍRUS ELLÁTÓ KÖZPONT INTENZÍV OSZTÁLYA

*Egy hétvége alatt megírták azt az anyagot, melyben lefektették az egység pontos paramétereit, feltételeit és minden szabályozást. Helyszínként egy, a volt Baranya Megyei Kórházon belül eső, éppen nem használt épület került kijelölésre, ahol 5 évvel ezelőtt működött utoljára intenzív osztály. Így lett a „C” épület 4. emelete a Koronavírus Ellátó Központ (KEK) Intenzív Osztálya (ITO), mely a PTE Operatív Stábjának támogatásával napok alatt elkészült. **Dr. Kiss Tamással**, a KEK Intenzív Osztályának vezetőjével és helyettesével, **Dr. Jáksó Krisztiánnal** beszélgettünk. Az arcukon még látszott a védőfelszerelés nyoma.*

Kik kerülnek a Koronavírus Ellátó Központ Intenzív Osztályára?

Ha valaki igazoltan fertőzött vagy a fertőzöttségnek gyanúja felmerül és légzési/keringési elégtelensége van, intenzív terápiára szorul. A betegeink nagy része nem lett igazoltan pozitív a COVID-19-re, de ahhoz hasonló tünetekkel rendelkezett, és intenzív ellátásra szorult. Két negatív mintavétel után a Klinikai Központ más egységébe szállítjuk át a betegeket. Ezt a helyet azért kellett létrehozni, hogy az igazoltan és a feltételezetten pozitív betegeket is kezeljük.

Hány gyógyult volt eddig?

Szerencsére relatíve kevés beteg fordult meg nálunk, mindenkit elláttunk, és vannak gyógyultjaink is.

Onnantól, hogy valaki lélegeztetőgépre kerül, mit lehet érte tenni?

Dr. Kiss Tamás: Alapvetően az intenzív terápiának ezek a lépései a szervtámogató kezelések közé tartoznak. A lélegeztetés is olyan kezelés, amely amennyire lehet, tehermentesíti a szervezetet, a légzőrendszert annyira,

hogy gyógyulni tudjon. A kezelés további része is a meghatározott eljárásrend szerint történik. Tény és való, nem mindenkin lehet segíteni, akármennyire is ez lenne a cél.

Dr. Jáksó Krisztián: Tényleges COVID-19 vírus ellen speciális gyógyszer nincs a kezünkben, de van nagyjából 200 olyan hatóanyag, melyekkel kapcsolatban vizsgálatok folynak. Ezeket nem erre találták ki, de hatásosak lehetnek vagy lassíthatják a vírus terjedését a szervezeten belül. Vagyis azokból a szerekből, amelyeket kimondottan a vírus ellen adnak szerte a világon ezeknek a betegeknek, azokat a mi pácienseink is megkapják. Olyan rendelkezésünkre álló szereket alkalmazunk, melyeknél van esély arra, hogy hathatnak a vírus ellen. Ha három gyógyszerből egy hatásos vagy lassítja a vírus terjedését, már jó, mert időt ad a betegnek. A vakcináció, ami a megoldást nyújtja majd, a virológus kollégák szerint is még hosszabb idő múlva várható.

Pár nap alatt kellett felhúzni ezt az egész egységet. Mennyire lehetett szakembereket, kollégákat találni egy ilyen típusú kihíváshoz?

Dr. Kiss Tamás: Az egyetem vezetése minden erőt mozgósított azért, hogy rendelkezésre álljanak azok a feltételek, amikkel el lehet indulni egy osztály létrehozásánál. Az engedélyeztetéstől kezdve a kezdeti műszerbeszerzésen át a falak felhúzásáig minden nagyon flottul ment.

Dr. Jáksó Krisztián: Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből 22 orvos azonnal, külön kérés nélkül vállalta a munkát a KEK-ben. Mindketten büszkék vagyunk erre, és ők azóta is felváltva dolgoznak a pozitív betegekért.

Mennyire lehet felkészülni arra, hogy bármelyik pillanatban sok-sok beteg érkezhet?

Dr. Kiss Tamás: Azok a külföldön dolgozó kollégáink, akikkel tartjuk a kapcsolatot – elsősorban Angliából –, azt mondják, hogy addig, míg benne nem vagy, nem tudod elképzelni, hogy ez milyen. Csakhogy egy példát említsek: a briteknél eddig az volt az alapvető, hogy egy betegre egy nővér felügyel, azóta egy nőverre akár hat páciens jut. Ők eddig el sem tudták képzelni, hogy ilyen helyzet előállhat. Magyarországon sem lehet tudni, meddig eszkalálódik a helyzet. Igyekszünk fölkészülni.

Egyelőre azt kell mondjam – bár relative kevés a beteg –, hogy az osztály jól vizsgázott. Bizonyíték erre az is, egyetlen dolgozónk sem betegedett meg, pedig igazoltan COVID-19-fertőzöttekkel dolgoztak az intenzív osztályon.

Minden fertőtlenítve van és mindenki tudatában van, mennyire fontos a felelősségteljes viselkedés. A fertőzés szempontjából a KEK ITO Pécs egyik legbiztonságosabb helye?

Dr. Kiss Tamás: Mi úgy gondoljuk, hogy így van. Ha ezeket a védőfelszereléseket megfelelően használjuk és betartjuk a szabályokat, kisebb az esély itt megfertőződni, mint egy bevásárlóközpontban vagy egy piacon. Komolyan kell venni a járványügyi előírásokat! Biztos, hogy ezeknek az intézkedéseknek is köszönhető, hogy egyelőre ilyen laposan alakul a járványgörbe Magyarországon.

Dr. Jáksó Krisztián: Bármelyikünk nyugodtabban megy haza innen a családjához, a gyerekeihez, a szüleikhez, mint ha egy hétfégi bevásárlásra bemennék bármelyik központba, vagy ha csak szimplán kimennénk az utcára.

Milyen hatással van a Ti életetekre a járvány most és a későbbiekben?

Dr. Kiss Tamás: A családom mindenben támogat, nélkűlük nem tudnék helytállni. Három gyermekem van, egy középiskolás, két általános iskolás, akik belecsöppentek a távoktatásba. Be kell vallanom, ennek a menedzselését a párom intézi. Összekovácsolja a helyzet a családot, ugyanakkor nyilván egy kamasz lányt nehéz arról meggyőzni, hogy nem találkozhat a barátjával, és a szüleinkkel is egyelőre csak digitális formában tartjuk a kapcsolatot. Nehéz megmondani, hogy a jövőben milyen változást hoz a járvány. Nyilván más hatása lesz, ha úgy kell számolnunk, hogy szinte megoldhatatlan helyzet alakul ki, és más, ha a jelenlegi szinten megállunk. Ettől függetlenül egyfajta szakmai büszkeség tölthet el minket annak okán, amit itt sikerült kialakítanunk.

Dr. Jáksó Krisztián: Az elmúlt hetek alatt olyan emberekkel kerültünk hatékony munkakapcsolatba, akikkel soha nem gondoltuk volna, és sok kollégáról kiderült, képes túlszárnyalni önmagát.

Nem akarok szentimentális lenni, de van egy 14 éves csodaszép és rendkívül intelligens lányom, akire jelenleg az édesanyja vigyáz, és egy gyönyörű nővel élek együtt, aki pedig rólam gondoskodik. Életemben ennyi videókonferenciám nem volt családtagok között, mint most. Ilyen családi háttér nélkül ezt nem lehetne csinálni. Azt gondolom, megtanuljuk értékelni azt, ami mellett eddig simán elmentünk.

Ami magát a központot illeti: úgy jönnek ide be az emberek dolgozni, hogy biztonságban vannak, odafigyelünk rájuk, és nyugodt körülmények között dolgozhatnak, a megfelelő irányvonalak mentén. Elmondhatatlanul jó érzéssel tölt el, hogy eddig minden akadályt sikerrel vettünk, beleértve dolgozóink egészségének védelmét is.

A DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS TAPASZTALATAI

Harka Éva | 📷 Csontos Szabolcs

„Személyes jelenlét nélküli oktatás” hivatalosan a neve annak, melyre az összes magyar oktatási intézmény rákényszerült a járványügyi helyzet miatt. A digitalizációt rekordidő alatt teljesítette a Pécsi Tudományegyetem: mindössze egy hét – az előrehozott tavaszi szünet – állt az intézmény rendelkezésére, hogy minden egyes kar minden egyes szakán megugorja ezt az akadályt. Március 23-án, hétfőn indult a rendszer, de hogyan vizsgázott kicsivel több mint egy hónap alatt? Az Oktatási Igazgatóság és az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat az oktatási dékánhelyettesek részvételével monitorozta a helyzetet az Oktatásfejlesztési Bizottság keretein belül. Lássunk néhány adatot, tapasztalatot és további megoldásra váró feladatot.

A PTE nem kötelezte el magát kifejezetten egyetlen platform mellett sem, így többféle program igénybevételevel zajlott az oktatás. A Kancellária Informatikai Igazgatósága legfőképpen a Microsoft Teams használatához adott támogatást. Beszédes adat, hogy március 15-én 1531 aktív felhasználója volt a rendszernek a PTE részéről, március 24-én pedig már több mint 16 000.

A visszajelzések szerint az oktatók nagyon motiváltak voltak, és a hallgatói visszajelzések is biztatóak. Általánosságban elmondható, hogy a részvétel, az órára készülés jobban követhető, jobban ellenőrizhető az oktatók részéről. Koncentráltabb az ismeretátadás, és annak ellenére, hogy nem megoldható a személyes találkozás, az online platformokon történő oktatás esetében is elmondható, hogy az interakció sem marad el. A konzultációs anyagok visszanezethetők, a feltöltések által rendszereződnek, mindenki számára elérhetőek. Az online előadásokat is sokan követik/képesek követni online – állt az Oktatási Igazgatóság összefoglalójában. Az oktatók számos – már-már túl sok – elektronikus alkalmazást és felületet (Skype, Zoom, Edmodo, Team Viewer, Google Classroom, FB Messenger stb.) használtak a hagyományos, e-mailes kontaktus mellett. Az írásbeli vizsgákat az UniPoll programmal biztosították, a szóbeli vizsgákat pedig az MS Teams rendszeren vagy Skype, Zoom stb. szoftverek segítségével bonyolították le.

A szinte minden karon elő-előforduló apróbb technikai problémák hamar orvosolhatóak voltak. A PTE Egyetemi Könyvtára részletes tervet dolgozott ki a digitális távolléti oktatás támogatására. Mindennek van egy szabályozási háttere is: az Oktatási Igazgatóságnak és az EHÖK-nek folyamatosan ügyelnie kellett arra, hogy a személyes jelenlét nélküli oktatás szabályozási háttere is naprakész legyen – beleértve a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat változtatásait is. Ugyanakkor a digitális tananyagokkal kapcsolatos szerzői jogi kérdések tisztázása és szabályozása is szükségesnek látszik a továbbiakban.

Pozitívum, hogy több kar eszközölt méltányos eljárást hallgatóival szemben a veszélyhelyzetre való tekintettel (pl.: szakdolgozati határidő eltolása).

Természetesen vannak problémák, melyek még megoldásra várnak. Az egyik, ami a kezdetektől kihívás: a gyakorlati képzések, gyakorlati jellegű kurzusok, illetve gyakorlatok megszervezése és lebonyolítása. Ez sok esetben olyannyira jelenléthez kötött, hogy egyszerű online kapcsolattartással nem megoldható. A digitális tér hozadéka egyes karokon sajnos megnövekedett hallgatói terheket is jelentett: több beadandót, megváltozott teljesítési feltételeket.

A hallgatói visszajelzések egy része szerint tehát a digitális oktatás „működik”, az órák változatosabbak, és nem lehet elkésni róluk, egyesek szerint „fura, de kényelmes”. Mások kritikusabbak voltak: kifogásolták, hogy így a gyakorlatok nem teljesíthetők, fásasztóbb, mint bejárni egyetemre, illetve hogy a tanárok is tanulják még a rendszert. Ami a webes felületeken biztosan megoldhatatlan marad: „hiányzik Pécs”.

A veszélyhelyzet nemcsak a hallgatóinkat érintette, hanem a jelentkezőket is jelentős kihívások elé állította. Az elmúlt évek felvételi eljárásainak rendszerét és dokumentumait felül kellett vizsgálni, és átgondolni az egész folyamatot a vizsgákra történő behívástól a vizsgák kiváltásán keresztül a vizsgaeredményekre vonatkozó információk megküldéseig egyaránt.

AZ EHÖK KORONAVÍRUS IDEJÉN

A koronavírus-járvány időszakában az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat felkarolta a hallgatókat, számos kezdeményezéssel, anyagi és nem anyagi segítséggel támogatta a diákokat.

Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat és a Kollégiumi Központ a kollégiumok kapcsán közösen dolgozott: A Pécsi Tudományegyetemen 2500 diákot kellett kiköltöztetnünk öt nap alatt, úgy, hogy az értéktárgyak nagy része a kollégiumokban maradt. Ezt követően szakaszosan, 10–20 hallgatót engedhettünk csak be a kollégiumokba, hogy elvigyék értéktárgyaikat. Ezt a folyamatot a hallgatói önkormányzatok munkatársai koordinálták, önkénteseink segítettek a költözésekben is – mondta el a PTE EHÖK elnöke, Koltai Arnold, majd hozzátette: Március közepén a Kollégiumi Diákbizottságok mintegy 900 órányi önkéntes tevékenységet végeztek. Az EHÖK átvállalta azoknak a hallgatóknak a kollégiumi díját, akik a veszélyhelyzet alatt önkéntes munkára jelentkeztek.

A jó szándékú hallgatók számára az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat ajánlást készített arra, mely területeken tudnak közreműködni a veszélyhelyzet fennállása alatt az egyetemi dolgozók és a lakosság nehézségeinek megoldásában, egyebek között kisgyermek-felügyelet biztosításában, idősek részére gyógyszerek kiváltásában, élelmiszer házhoz szállításában. Májusra elkészült a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Hallgatói Önkormányzat nem egészségügyi önkéntességi pályázati kiírása is. Elsőként az országban a PTE EHÖK elérhetővé tett egy, kifejezetten az egészségügyi területen önkéntes munkát folytató hallgatóknak szóló új hallgatói ösztöndíjat, saját forrásai terhére.

A PTE keretein belül végzett önkéntes tevékenység kapcsán július végéig 84 pályázat érkezett be az Egyetemi Hallgatói Önkormányzathoz, a hallgatók több mint 9 millió forint támogatásban részesültek. A fentiekben túl az EHÖK további tíz millió forint értékben a nem PTE telephelyen végzett egészségügyi önkéntes tevékenységre is pályázati felhívást jelentetett meg 2020 júniusában.

A nem személyes jelenlétben való oktatás számos kihívással járt: az Oktatási Igazgatósággal együttműködve az EHÖK segített a hallgatói visszajelzések monitorozásában, melyek révén a digitális átállást finomhangolni lehetett. Többen jelezték, hogy bizonyos tantárgyak esetében akár szívesen maradnának az oktatás e formájánál.

Gáspár Adrienn | UnivTV

REVIDPÉCS: ELŐRE MENEKÜL A HELYI GAZDASÁG

A COVID-19 járvány miatti intézkedések, ahogy a világ szinte minden részén, Pécsen is hibernálták a gazdaságot; vállalatok, egyéni vállalkozók gazdasági tevékenységei váltak lehetetlenné megszokott formájukban. Ebben a helyzetben a Pécsiközgáz elhatározta, hogy kollektívájának szakmai tudását, erőforrását és kapcsolatrendszerét felhasználva megpróbál tenni annak érdekében, hogy ez a negatív spirál lassuljon, illetve siker esetén stagnáljon. A cél elérése érdekében, több lokális szereplő becsatlakozásával – többek között a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamarával – elindította a REVIDPécs kampányt, amelynek célja, hogy olyan közösség épüljön ki, ami megosztja tagjaival a kilábalási lehetőségekkel kapcsolatos információkat és segíti a bajba jutott vállalkozásokat. A kampányról **Bedő Zsolt**tal, a PTE KTK innovációs igazgatójával beszélgettünk.

Aknai Péter | Csontos Szabolcs

A kampány ötlete március közepén merült fel, és április elején el is indult. Összefoglalnád, hogy az azóta eltelt időszakban milyen tapasztalatokkal gazdagodtak az ötletgazdák?

Krizishelyzetben mozdul a gazdasági közösség, ez egyértelműen kijelenthető. Mint ahogy az is, hogy az április 3-án útjára indított kampány a lokális közösségünk számos szereplőjét megmozgatta. Nekünk – ahogy a REVID közösség minden tagjának – az a célunk, hogy a tudásunkkal segítsük a gazdaság szereplőit. Tudjuk, hogy ebben a helyzetben a munkavállalók motiválása, a csapat összetartása kihívás elé állítja a vállalatokat, hiszen a megváltozott körülmények, a home office eddig nem látott nehézségeket szülek, amelyek kihívást jelentenek mind a munkavállalók, mind a munkaadók számára. Az, hogy a megváltozott működési keretek között is hatékony tudjon maradni egy csapat, úgy, hogy a munkafolyamatok is gördülékenyen haladjanak, kulcsfontosságú minden cég életében, túlélésében.

Mely vállalkozások részéről érkezett a legtöbb visszajelzés?

A krízishelyzet legnagyobb vesztesei: a turizmus, a gasztronómia és a vendéglátás. Aztán ahogy továbbgyűrűzött a válság, úgy ért el újabb szektorokat. A külsős szereplőinktől is kértünk visszajelzést. Ez pozitív volt, voltak például egymásra találások a segítség tekintetében, de más, konstruktív visszajelzések is érkeztek. Például ők javasoltak olyan felületet, ahol interakcióra is van lehetőség.

Milyen formában zajlott a kampány?

Megnyitottunk kurzusokat, ahol az egyes előadásokon olyan témákat dolgozunk fel, amelyek értékesek lehetnek a cégek számára. Virtuális előadásokat, webinariumokat tartottunk egyetemi, illetve külsős szereplők bevonásával: sales, online marketing, adatmenedzsment, gazdaságinformatika és még sok más témakörben. Érzékeljük, hogy ahogy a válság enyhül, úgy lesz egyre kevesebb idejük a cégeknek ezen a platformon mozogni, ezért hoztuk létre a Facebook -profil mellett a blogunkat és a podcastjeinket is.

A koronavírus-járvány – nálunk legalábbis – levonulni látszik. A gazdasági életben viszont markáns nyomot hagy, és hosszú időn keresztül érezteti majd a hatását. Mi a projekt jövője?

Még sokáig érezhető lesz az elmúlt hetek, hónapok negatív hatása. Mi és a hozzánk csatlakozók azon dolgozunk, hogy ezekből a negatív hatásokból akár még előnyt is tudjunk kovácsolni. Gyakran mondom, hogy minden probléma egyben üzleti lehetőség is, most erre kell leginkább koncentrálni. Most van lehetőség fejlődni, és akár felkészülni egy esetleges újabb nehéz időszakra is.

Hogy látod a város tenni akaró közösségét?

24 órából áll egy napunk, az elvégzendő feladataink viszont jóval túlnyúlnak ezen. Ebbe kell beleerősölkölnünk a képzést. Nekünk abban kell segíteni, hogy a mindennapi működés szofisztikáltabb legyen a vállalkozások részéről. Kollektív tudást kell kialakítanunk a közösségen belül, és ezt a tudást áramoltatnunk is kell. Ehhez játékszabályokra van szükség, és arra, hogy a közösség tagjai megértsék azt, hogy adniuk is kell azért, hogy vihessenek. Ehhez edukációra van szükség, és erre helyezzük a hangsúlyt a jövőben. Szeptemberben tervezzük elindítani a *REVID – Open up to Education* kampányunkat. És igen, valóban léteznek olyan gazdasági szereplők, akik tudnak és akarnak is segíteni.

DIGITÁLIS BIZTONSÁGUNK ÉS A COVID-19

A **PTE Földtudományok Doktori Iskola Geopolitikai Program**jának hallgatói nyerték az első és a második díjat a Digitális Biztonságpolitika Konferencián május 25-én, mely egyben a kapcsolódó országos pályázat döntője is volt. **El-Meouch Nedim Márton** és **Hegyi Henrietta** a pályamunkáikat online prezentáció formájában ismertették, amelyeket élő közvetítésben lehetett követni. Hegyi Henriettát, az első helyezettet, a különösen aktuális Modernizáció és iparbiztonság a COVID-19 járvány után Magyarországon témában írt tanulmányáról, a digitális biztonságpolitika jelentőségéről, valamint az egyéni felelősségről kérdeztük.

Tóth Mariann | Csontos Szabolcs

Rendkívül aktuális témát választott. Miért döntött emellett?

A célom egy pilot kutatás elkészítése volt, amely, reményeim szerint, gyakorlati szempontból is hasznos lehet a pályázat kiírói számára, de csak egy kiindulópontként szolgál. Szerettem volna kideríteni, várható-e modernizációs hullám a magyar iparban a koronavírus-járvány után. Az is fontos volt számomra, hogy erre ne csak a hírek és más szekunder források alapján következtessék, hanem megkérdezzem az ipari szereplők véleményét is – hiszen egy aktuális eseményről van szó.

Úgy gondolom, az iparbiztonság mindig is fontos téma volt, de a járványügyi helyzetben még inkább felértékelődött a vizsgálata. Azok a vállalatok, amelyek a válság során nem a modernizációs (vagy innovációs) kiadásokat vágják vissza, hosszú távú előnyre tehetnek szert – ugyanakkor megvan a veszélye annak, hogy a folyamat közben nem veszik figyelembe kellő súllyal a biztonsági szempontokat.

A felhőalapú technológiáknak és az 5G technológiának köszönhetően a kibertér kibővült az ipari eszközök hálózatával, így ezek sérülékennyé válnak a különböző kibertámadások ellen.

A jelenlegi transzformáció ráadásul gyors lefolyású és nagy kiterjedésű, ami nehezíti a biztonsági szakemberek dolgát.

Van olyan digitális biztonságpolitikai szempontból magunkkal vihető tanulsága a COVID-19 járványnak, amely már most egyértelmű?

A terület szakértői nem győzik hangsúlyozni, hogy mennyire fontos a támadások során az emberi tényező.

Manapság a nagyvállalatok már olyan szintű hardveres és szoftveres védelmet alkalmaznak, amit

egy hackernek általában nem éri meg feltörni. Sokkal egyszerűbb, ha kiszemel egy gyanútlan áldozatot, akin keresztül beférkőzhet az adott hálózatba, így belülről tudja kihasználni a rendszer sérülékenységeit.

A koronavírus miatt kialakult fokozott online jelenlét, az eszközök hazavitele és otthoni használata, a kisebb fokú ellenőrzés mind-mind segíthet a bűnözőknek a céljuk elérésében. Nem kell nagy dolgokra gondolni, már egészen jelentéktelennek tűnő tényezők is gondot okozhatnak. Ha valaki kap egy gyanús e-mailt, és nem tud rögtön rákérdezni annak eredetére a kollégáinál, akkor nagyobb eséllyel nyitja meg azt. Vagy például, ha a céges számítógépről intézi a magánügyeit és fordítva, az is jelenthet problémát.

Gyakori tévhit, hogy csak „fontos emberek” lehetnek támadás alanyai, pedig gyakran éppen az asziszisztensi pozícióban dolgozó munkavállalókat éri meg megcélózni. Éppen az ehhez hasonló okok miatt erősen meg is nőtt a kibertámadások száma a járványügyi helyzet kialakulása alatt hazánkban is. A járvány kialakulásának korai szakaszában a meeting szolgáltatásokkal kapcsolatos támadások is megsohasodtak. Ezek az esetek rámutathatnak például arra, hogy az egyre terjedő otthoni munkavégzés során mire érdemes jobban figyelni.

MIT TEHETÜNK A **MÁSODIK HULLÁM** ELŐTT?

VÉDEKEZÉS

Fokozottan tartsuk be a higiéniai előírásokat. A kézmosás helyes módjáról például az Universitas Televízió YouTube-csatornáján is látható útmutató.

INFORMÁCIÓ

Fontos, hogy hiteles forrásból tájékozódjunk! Országos szinten:

<https://koronavirus.gov.hu>

Egyetemi szinten a PTE központi weboldala külön menüpontot szentel a COVID-19-vírusról szóló információknak.

<https://pte.hu/hu>

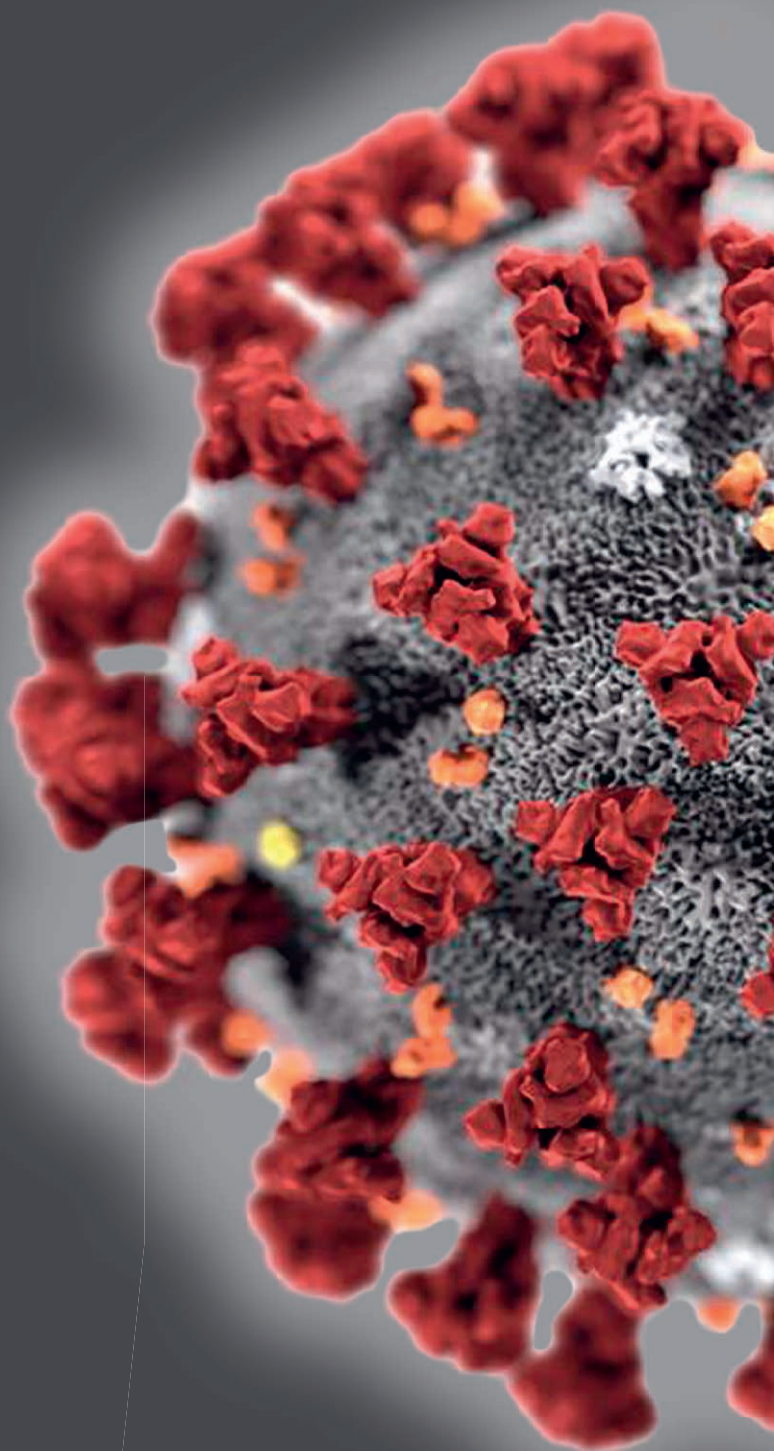
Kifejezetten a koronavírussal kapcsolatban kérdezni a covid19@pte.hu e-mail címen lehet.

Az UnivPécs.com weboldalon a Gyakran ismételt kérdések című cikkben az események fényében és a változó szabályozásokkal kapcsolatban is olvashatók praktikus összefoglalók.

<https://univpecs.com/>

Élőben is lehet kérdezni a koronavírus-járvány elleni küzdelem legfőbb pécsi, PTE-hez kötődő aktorait: Nyitott Egyetem Extra szeptember 15-én a Szentágothai János Kutatóközpontban, 18 órai kezdettel.

<https://univtv.pte.hu/>

Nagyvonalú „vezeklés”

Számos adomány érkezett az elmúlt időszakban a PTE Alapítvány javára, ezek közül egy egészen meglepő történet fűződik Szabó Anna nagyvonalú adományához, amely jelentősen hozzájárult a koronavírus elleni küzdelemhez. A fiatal magyar nő kutyafotózással foglalkozik, külföldön él. Arról kérdeztük, hogy miért döntött úgy, hogy jótékony célú fotózást szervez, és a jelentős befolyt összeggel a PTE-t támogatja.

Hogyan érintett a pandémia?

Eleinte nem vettem komolyan a koronavírus-helyzetet. Angliában kaptam a hírt, hogy Olaszországot lezárták, de tömeghisztériának gondoltam. Aztán koronás lettem, komolyan megbetegedtem. Számomra, mondhatni, vezeklés is ez. Amikor meggyógyultam, és nem jelentettem veszélyt másokra, akkor Svédországba mentem, hogy ott folytassam a munkám. A skandinávok nagyon szeretnek jól tenni, jótékonykodni, és van is erre lehetőségük.

Miért a PTE Alapítványt támogattad?

Van egy ismerősöm, aki itt él, és a PTE hallgatója volt, valamint az egyik kedves klienspárom szülei is pécsiek. Őket kérdeztem meg, hogy kit érdemes támogatni, hol fogják felelősen, a legszükségesebb célokra felhasználni az adományt. A PTE-ben abszolút megbíztam, ennek az egyetemnek jó híre van Skandináviában is, sokan ismerik. Pécs gyermekkorom egyik kedvenc városa, ez is szerepet játszott a döntésemben.

Mit lehet tanulságként leszűrni a járványból szerinted?

Jobban kellene értékelni az élet dolgait. Ne vegyünk mindent biztosra, mint ahogy én is csodaként éltem meg, amikor két hónap után megvettem az első kapucsinómat. Átértékeltem mindent, kevésbé aggodalmaskodom olyan dolgokon, amiken régen rágódtam, nem is kicsit. Elég önző társadalomban élünk, ezt is fel kell ismernünk. Sajnos nagyon sok félinformáció terjed, akár még megbízhatónak vélt forrásokból is. Használjuk a józan eszünket, ne veszítsük el a fejünket, és gondoljunk bele, hogy mi miért történik.

A teljes interjú az univpecs.com-on olvasható.

(Tóth Mariann)

 RÖMERQUELLE®

PALACKBÓL LETT PALACK.

VÁLASSZ KÖRNYEZETTUDATOSAN!

A Römerquelle termékek
100%-ban újrahasznosított
PET-palackból készültek.

ÚJ GÉL!

Hasznos találmány születőben

Az elmúlt hónapokban igencsak felértékelődött a különböző kézre kenhető higiéniai anyagok szerepe az ismert okokból kifolyólag. A Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet, valamint **Farmakognóziai Intézetének** oktató-kutató munkatársai azonban már a koronavírus-járvány kirobbanásánál jóval korábban elkezdték a fejlesztését annak a gélnek, amelynek jó eséllyel igazolódhat baktérium- és vírusölő hatása.

Kottász Gergely | Csontos Szabolcs

A különleges gél Dr. Horváth Györgyi, a PTE Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi docensének ötlete nyomán Ámánné Dr. Takácsi-Nagy Anna adjunktus vezetésével készítették el. A gél legfontosabb tulajdonsága, hogy – ellentétben a jelenleg piacon lévő anyagok döntő többségével – csak és kizárólag természetes összetevőkből áll – avat be a részletekbe Dr. Horváth Györgyi. A docensnő elmondta: Olyan alapanyagokat válogattunk, melyek fertőtlenítő hatását a szakirodalom igazolja. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, ahhoz, hogy a gél kézfertőtlenítőnek minősüljön, még számos hatóságilag akkreditált laboratóriumi vizsgálat és engedélyek szükségesek. Az előzetes tesztek, melyek a PTE Orvostudományi Karának Mikrobiológiai Laboratóriumában zajlottak, azonban több mint biztatóak.

Az első vizsgálatok alapján a baktériumölő hatása kimutatható, és bízunk benne, hogy hasonló hatás igazolódik majd a vírusok elleni hatékonyságában is – mondta a docensnő. A végső cél egy olyan piaci termék, amely széles körben felhasználható. A forgalomba hozatal és az engedélyeztetés folyamatát az egyetem Kutatáshasznosítási és Technológia Transzfer Központja segíti.

A PTE munkatársai a napokban, önkéntes alapon kipróbálhatják a gél – így tett a cikk szerzője is. A tapasztalatokat összegezve elmondható, hogy lágy és krémes érzetet kelt, hamar eloszlik a kézfejen, és az illata is kifejezetten kellemes, természetközeli.

A jelenleg zajló munkatársi tesztelésnek épp az a lényege, hogy a tapasztalatokat az alkotókkal egy webes felületen megosztva szükség esetén alakítsanak, módosítsanak az ösz-

sze-
tevők arányán, persze úgy, hogy a fogyasztói élmény és a gél hatékonysága ne csökkenjen.

A szükséges minősítési és engedélyezési eljárást követően a tervek szerint bárki számára elérhetővé válhat majd az egyetem saját tulajdonában lévő szellemi alkotás, melynek fejlesztését a PTE egy belső pályázat keretében több mint 8 millió forinttal támogatta.

8 ÉV MATEKJA 1 APPBAN

Nyolc év általános iskolai matematika-tananyaghoz kínál gyakorló feladatokat a Matinno nevű mobilos alkalmazás. A fejlesztője Horváth Milán, a PTE Babits Mihály Gimnáziumának tanulója, aki ötödikesként kezdett programozással foglalkozni.

Balogh Robert | Csontos Szabolcs

Milyen nyelven írtad a Matinnot?

Javában programoztam. Ezt autodidakta módon sajátítottam el, iskolai támogatás nélkül, leírásokból, dokumentációkból.

Hány 15 éves él Magyarországon, aki Java nyelven ír programokat?

Országos szinten akad néhány, de nem jellemző a korosztályomra.

Mi érdekel a programozásban?

Kisebb koromban is érdekelték a számítógépek. Mindig is izgatott, hogy mi miképpen működik, akár egy program esetében is így van ez: mi áll a háttérben... Az alkotás is megtetszett. A számítógépekkel annyi hasznos dolgot lehet megvalósítani, azt látom, hogy a programozás egy remek lehetőség. És kiélhetem az alkotás iránti vágyam is.

A program, amit készítettél alapvetően segítő szándékú.

Egyéves munkám van benne, nagyon sok órát szántam rá. Illetve még most is tart ez a munka, mert egy program soha nem lehet készen. Egy-két hiba is becsúszott, ekkora adatmennyiség esetén ez előfordul.

Nyolc év általános iskolai matematika-tananyaghoz kínál a Matinno gyakorló feladatokat. Ez rengeteg részfeladatot jelent, tudod mennyit?

Több ezret. Ezeket egyesével írtam meg. Tankönyveket néztem hozzá, hogy illeszkedjen a tantervhez. 2019 elején kezdtem el foglalkozni vele, március elején álltam neki a programozásnak, 2020. február elején adtam ki a programot.

Sok pozitív visszajelzést kaptam. Elégedettek a szülők, de a diákok is. Egy tanár azt írta, hogy az egész osztálynak ajánlotta. Olyan visszajelzések is érkeztek, hogy ne csak okostelefonon lehessen használni, hanem asztali számítógépen is, úgyhogy elkezdtem fejleszteni PC-re. Van, hogy nyolc órát foglalkozom vele egy nap.

A program angolul is működik?

Igen. Szabó Dóra fordította. A későbbiekben, ha jobban

terjedne a program, akkor nem csak a magyarokra korlátozódhat a felhasználás. Most még csak a felhasználók 1–2%-a használja angolul a Matinnot. Alapvetően a magyar tantervhez igazodtam. Az évfolyam-besorolás lehet, hogy nem egyezik más országokéval, de attól még használható ott is.

Ingyenes a program letöltése jelenleg. Ez egy elég szép gesztus.

Eleinte fizetős volt, de nem ért el annyi emberhez, amennyit szerettem volna. Ezért hoztam meg ezt a döntést, ráadásul az otthoni tanulásban is segítséget jelent. A szervernek vannak költségei, ezért vannak a programban hirdetések, de nem zavaró módon. Ebből jön egy kis bevétel, amit működtetésre tudok költeni. A bevétel így már a költségeket tudja fedezni. Nagyon sok munka van benne.

Új, nagy ötleted van?

Természetesen folyamatosan gondolkodom. Egy más típusú oktatási programot tervezek. Nem telített ezen a téren a piac. Más tantárgyakat is megalkothatnék, egy kis továbbfejlesztéssel.

OLYAN, MINT A TENGER

Nem tudott elutazni New Yorkba 2018 végén, a Metropolitan Művészeti Múzeumba (MET), ahol kiállították a Falikárpit sírkőformákkal című munkáját az Epic Abstraction: Pollock to Herrera című tárlaton, de talán 2021-ben ott lehet a párizsi Pompidou központban, ahol egy gyűjteményes kiállításon két képe lesz látható.

*A pécsi születésű **Keserü Ilona** (1933) gyerekként Martyn Ferenc tanítványa volt, a '60-as évek közepén induló művészgeneráció jelentős alakja, az Iparterv-csoport és a Budapesti Műhely tagja. Színházi díszlettervezéssel is foglalkozott, gyakran használt textilapplikációkat a munkáihoz, képeit dinamikus és szabadon áramló, vitális színek jellemzik. Művészetének egyik központi formai eleme a balatonudvari temető szív alakú sírkömotívuma. 1983-tól tanított a Pécsi Tudományegyetemen, a Pécsi Képzőművészeti Mesteriskola egyik alapítója.*

Hogyan érintette a MET-es kiállítás, ahol Jackson Pollock, Louise Nevelson és Mark Rothko műveivel együtt szerepelhetett?

A művészet az egyik legnagyobb dolog, ami létezik. Kenneth Noland egy képének reprodukcióját 1970-ben a budapesti Belgrád rakparti lakásomban a rádiókészülék oldalára tűztem. Sokszor mondom, hogy a művek tudnak egymásról. A Metropolitanban olyan kollégákkal állíthattam ki, akiknek a munkáit régóta figyeltem. A kiállítóterem közepén Louise Nevelson hatalmas fekete építménye állt, a kárpitom mellett pedig Kenneth Noland egy képe. A kiállításra egy más időszakában készült műve került, de abszolút baráti volt a jelenléte. A művek tudnak egymásról. Noland képe húsz évig legalább jelen volt a szobámban. Ebbe a dimenzióba nem kerül be egy-egy kép piaci értéke.

Engem a világkontextusban való benne lét érdekelt igazán. Ez játszva meg tudott történni. Csak ott, túl a vasfüggönyön nem tudtak róla. Vicces dolog, de a más földrészekben, más gazdasági konstrukcióban létrejövő művek kényszerítették a körülményeket olyanná változni, hogy meg tudjanak mutatkozni. A festészet tárgyai külön erőterben léteznek. Mindegy, hogy egy múzeumban, egy raktárban vagy egy ház falán lógnak, egymást nyilvántartó erők vannak köztük. Amikor készülnek, annak, aki csinálja a képet, kitágul az agyműködése. Ez tulajdonképpen egyfajta isteni tevékenység. A világ fölött történik. Abba a képbe, ha jó a művész és jó a kép, akkor bekerülnek olyan utalások és olyan távoli, más, isteni művek jelenlétei, vagy csak az arról való tudomás, hogy ott vannak... Most már kicsit többet tudunk arról, hányféle intelligencia létezik, azt is tudni véljük, hogy hihetetlen mennyiségű adatot tárolhatunk az elektronikus eszközökben. Azt csak sejtjük, hogy az agyunkban mekkora tárhely létezik. Azt is sejtjük, hogy nem az egész agykapacitásunkat használjuk ki. És a képek nem csak aggyal készülnek. Totális megnyilvánulás a művészet. Az emberen múlik, hogy mennyit tud magára szedni azokból a lehetőségekből, amik a rendelkezésére állnak. És azt mennyire tudja épségben tartani, ápolni, személyessé tenni. Úgy, hogy mindenre utalni tudjon.

Az ön életében Róma mindig is fontos volt, az utóbbi években úgy tűnik, London is az lett.

Kapcsolatban vagyok egy londoni galériával, a Steven Friedman Galleryvel. Sokat jártam ott. Bár Magyarországon kívül velem az igazán fontos dolgok Rómában történtek. Töltöttem ott egy évet a '60-as évek elején. Sok mindent származtatok onnan. 1962-63-ban ott már lehetett látni a nagy angol és amerikai művészek kiállításait, vagy az olaszok aktuális sztárjait. Londonba 1971

telén jutottam el először, egy hónapot töltöttem el ott. Utána mentem Párizsba egy hónapra. Londonban később sokszor jártam. Ha nyílt egy fontosabb kiállítás, ahogy el tudtam rendezni itthon a dolgaimat, már repültem is. Két-három napokat töltöttem el, feljegyzéseket készítettem. Ebből áll a szakmai életrajzom.

Milyen kiállítások határozták meg a pályáját?

1970 telén meghívtak Kölnbe egy Künstler International című kiállításra. Azok a munkák, amik most nem tudnak bejutni a világkontextusban őket megillető helyükre – az első nagy méretű, vászondomborítású képek – ott voltak a kölni kiállításon. Drágállották, nem akarták megvenni akkor. Most az egyik akkori kép, ami megmaradt a tulajdonomban, ott van a londoni galériánál más '70-es évekbeli munkákkal együtt. Eljött az a pillanat, hogy a nagy európai múzeumok – de a tengeren túliak is – be akarják illeszteni a művészettörténetbe azt, amiről nem volt tudomásuk, vagy csak sejtették, hogy létezik, de nem tudtak vele foglalkozni.

Mit vitt ki 1970-ben Londonba?

A hónom alatt cipeltem pár kiló katalógust és fotót a saját és a barátaim – vagy nevezzem őket harcostársaimnak? – műveiből. Maradt időm a múzeumok és kiállítások megtekintése közben, arra gondoltam, hogy végigjárom egy csomó galériát, hátha foglalkoznak az utcáról betérővel, hátha érdekes lesz, hogy most jöttem a világ másik feléről. Ordítózásig fajuló jelenetek alakultak ki. Volt, ahol szóba álltak velem, volt, ahol nem. Jasa Reinhardt azt mondta, hogy érdekesek ezek a képek, de itt vannak a német művészek, bármikor azt mondom nekik, hogy hozzanak 25 képet, akkor egy hét múlva hozzák. Addig, ha maguktól kérünk, azt sem tudjuk, kapunk-e valamit valamikor. Én azért kezdtem el kiabálni vele – nem tettem helyesen –, hogy ne mondja nekem azt, hogy ilyet kap Németországban! Én akkor jöttem frissen Kölnből. Érezhető volt, hogy mi minden nincs ott, amit közülünk valaki csinál. Nézték rám furcsálkodva, mert náluk nem szokás emelt hangon beszélni. Én meg szívesen gondolkodok erre vissza. Hiába hitték azt, hogy az ember elfogadta, hogy sokadrendű polgára a művészetnek. Ezt nem fogadtuk el. Sokan emigráltak. Én mindig visszajöttem, és itt csináltam meg a képeimet. Azok a képek ma – amiről beszélek – múzeumi tulajdonban vannak, nincsenek kereskedelmi forgalomban. Nem tudják bejárni azt az utat, amit néhány kisebb jelentőségű, vagy félig-meddig elfelejtett és most előkerült munka megtett.

Mit jelent az, hogy elfelejtett kép?

Én nagyon sokat dolgoztam az elmúlt hatvan évben. Volt néhány betemetődött darab. Vagy be voltak csomagol-

va, vagy egyszerűen hátrébb kerültek a raktárban. Nem maradtak szem előtt. Nem tudtuk, hogy melyik művek lesznek igazán fontosak. Érdekes, ahogy folyik egy belső mérecedés a festészetben egyes művek között. Hogy mi milyen töménységű, nagyságrendű. Így fordulhatott elő, hogy az a falikárpit bekerült egy New Yorkban megrendezett kiállításra, három magyar műkereskedő galéria komoly együttműködésével – ma ez természetes, de ötven éve ez nem fordulhatott volna elő. Ma sok minden másképp működik, mint generációkkal korábban.

Egy műterem mennyit számít? Láttam festőket sötét kis kamrákban éppúgy dolgozni, mint tágas, napfényes helyeken.

Ezek szentimentális dolgok. Vannak elviselhetetlen látványok. Én azokból nem tudok kihozni sok mindent. Van bennem elég önkínzás, nem kell, hogy még kívülről is jöjjön.

Milyen az ideális műterem?

A pécsiben jó, hogy a város fölött van, de az, hogy lejtőre épült a ház, már egy nagyon kétes dolog lett. Legurul a csi.

Bocsánat, hogy mosolygok, de mi lett volna a képeiből, ha nem gurult volna le az a fránya csi! Én szerettem a műtermébe járni, jó időben besétált a macska...

Nem mindenkinél gurult le a csi! (*mosolyog*) Volt ott egy szürke macska. A „Szürke”. Most, hogy kevesebbet vagyunk ott, megszűnt az a gomolygó macskabirodalom. Tavaly nyáron láttam utoljára a Szürkét, utána mikor mentünk, még előkerültek néhányan a bandából. Nem baj, hogy bizonyos dolgok elmúlnak.

Most a pesti műtermében beszélünk, ami szinte a Ferenciek terén áll.

Ha kinézek a műtermem ablakán, a Ferences templom faragott tornyát látom. Meg egy kis timpanont. Róma jut eszembe. Olyan az érzete, mintha Rómában lennék, nem Budapesten. 1950-ben festettem a Kálvin tér mögötti Török Pál utcai iskolában. A Károlyi-palota volt akkoriban a Modern Magyar Képtár, ott volt a 20. századi magyar gyűjtemény. Itt a környéken, minden második háznál történt valami, tudom, ki jött ki az ajtón harminc évvel ezelőtt, mondjuk Korniss Dezső vagy más. Ez a környék olyan, mintha az én lakásom kiterjesztése lenne, egész a Belgrád rakpartig. Miközben arra vágyódom, hogy legyen egy kert. Egy ház és egy kert, ahol csönd van.

Nádas Pétert kérdezték, hogy szokott-e jegyzetelni, ha valami eszébe jut este. Azt mondta, hogy nem, ha valami nem olyan fontos, hogy megjegyezze reggelig, azt el lehet felejtetni.

Ez így van, de nem biztos, hogy nem fontos. 1972-ben jártam Pöstyén mellett, Moravánon egy nemzetközi művésztelepen. Három hónapig egy régi kastélyban mindent megkaptunk a munkához, főztek ránk. Német, orosz, lengyel, cseh kollegák voltak, tudtunk szakmáról beszélgetni. Jól használtam ki a lehetőségeket. Strausz Tamás művészettörténész is meg-megjelent, sokat mesélt Nyugat-Németországról. Egy képet nem fejeztem be, azt neki adtam. Azt nem tudta lefényképezni a fotósom. Úgy mentek tovább az évek, hogy arra a képre nem nagyon emlékeztem, egyre kisebbnek tűnt... Igen ám, de tavaly felbukkant egy kép. Még hozzá egy rangos budapesti galéria révén. Nem lehetett tudni semmit a tulajdonosáról. Előbb csak hallottam róla, aztán megnézhettem. Eltátottam a számat, annyira jelentős kép volt. Nagyobb is, mint amire emlékeztem. A katalógusaimban csak egy szürke négyzet jelezte a létét. Egy svájci kortárs múzeumba került, de előtte két hétig nálam volt. Készítettem egy műszakirajzszerű tanulmányt, hogy valószínűleg milyen sorrendben jött létre ez a vászondomborítású kép. 1972-ben nem tudtam, hogy az egy ennyire jó kép. Aztán valahogy elkészítette magát. Ott volt a 2018-as a londoni kiállításomon is. Ezzel párhuzamosan zajlott a másik történet. A falikárpit szépen összehajtogatva, levegősen becsomagolva egy magas szekrényben hevert évekig. Nem foglalkozott vele senki. Egyszer előszedték, és akkor, akik nálam jártak, csak néztek. De mostanában csak a korai munkákat keresik. Itt áll harminc újabb kép. Senkit nem érdekel.

Majd harminc év múlva!

Ezaz! De nem érünk rá. Vannak képek, amelyek elbűjnak, vannak, amelyekről tudok, hogy melyik gyűjteménybe kerültek. Az ember nem tud mit csinálni, csak nézni. A valóság olyan, mint a tenger.

Fiatalon mennyire volt forradalmi?

Én sosem voltam forradalmi, én egy jó festő vagyok. És nem vagyok avantgárd. Évtizedek óta egymás haját tépik a magyar művészettörténészek, nálunk állandóan csoportokat kell gyártani. És azok együtt viszik a zászlót és az eszméiket. Én nem ilyen vagyok.

Hanem milyen?

Van a mesterség és a szakma, amelyhez egy világ tartozik. Mindenféle értelemben. Fontos, hogy tizenkét éves kor előtt el kell kezdeni tanulni a legmagasabb szinten. Mindenki később kezd. Az már más. Óriási szerencse, hogy Martyn Ferenc látta az én gyerekkori rajzaimat. És soha nem kérdezhettem meg tőle, hogy mit látott. Miből látta? Számomra semmi olyan nincs

benne, ami érdekes. Ha a nagyobbik unokám rajzait nézem, sok mindent látok benne a személyiségéből... A gyerekek zseniálisak!

Mit kapott Maryntól tizenkét évesen?

A legmagasabb szintű befogadásban részesültem. Olyan teher lett a nyakamba rakva, hogy csoda, hogy nem roskadtam össze. Felruházott engem nagyon határozott módon azzal, hogy legyek tudatában annak, hogy teljesíthetetlenek a követelmények. De ezt kell csinálni. 14–15 éves korában a legtöbb emberre kezd rászakadni a világ, saját magával és másokkal is harcol. Ekkorra én már – Rákosi Mátyás idején – mintegy öreg matróz álltam a fedélzeten. Tudtam, mi az, amihez tartozok. Nem egy csoporthoz. Megkülönböztetve éreztem magam. Egy felsőbb hatalom által rám ruházott, kijelölt lehetőséggel, mellette az összes segítség megadásával és nagyon sok munka elvárásával. Annak a tudatával, hogy én festő vagyok. Ennek óriási jelentősége volt. Mindig is írtam naplót. Emlékszem, amikor leírtam, hogy én már az egész világot úgy nézem, mint egy képzőművész. Tizenöt éves voltam. Meg is tudtam fogalmazni. Nem tudom, hogy ez ma hogy hangzik. Aggódok, hogy ma a művészetek világa kissé hátrébb húzódott. Túl sok a napi izgalom.

A szülei, a család mit szoltak a festéshez?

Édesanyám azt mondta, hogy egyéves koromban adták a kezembe a ceruzát. Minden papírt telerajzoltam. 1945-ben Rábatamásiiban, amikor a németek elhagyták a falut, akkor az emberek megrohanták a boltot, vitték a konzerveket, meg ami ehetőt találtak. Én pedig több kiló fehér kartont vittem haza, és csomagolt ceruzákat. Ez sokáig elég volt. Minden papírt elhasználtam, amit találtam.

A származásom sokféle. Sok mesterember őszám volt. Nagy színész, sok tanító, de még hangszerépítő nagyapám is volt, aki az Angster gyárban dolgozott. Lerajzoltam tizenegynehány évesen. Jászai Mari nagyapám testvére volt. Egy mesebeli nagysád! Hány tér van, aminek 50 éve nem változik neve? A Jászai Mari tér. Mari néni nagyságáról állandóan hallottuk a legendákat. Rengeteg unokatestvérem volt, együtt töltöttük a nyarakat vidéken. Az milyen nagyszerű dolog, hogy gyerekként egy halastó partján bányászhattam agyagot, és abból szobrokat csináltam. A család körülállt engem. A nagynéném, unokatestvéreim, én meg térdelek és mintázok. Ez a háború alatt történt már. A fotóra azt írták rá, hogy *Cinike, kis művész*. Így voltam elismerve. Terveztünk színházi előadásokat – paradicsomi gyerekkorom volt,

a keresztszüleim Esterházy-birtokokon tisztartók voltak. Jászsai Joli néni volt a keresztanyám (Keri), ő rendezett színi előadásokat a pusztai cselédekkel, népszínműveket adtak elő, gyűltek a környékbeli emberek, imádták őket azok, akik a kastélyt szolgálták. Mi ott töltöttünk nyarakat. Senki nem törődött velünk, mindig nagy banda gyűlt össze az unokatestvérekből.

A szobormintázás honnan ered?

Nekem senki nem mondta, hogy agyagból szobrokat kell csinálnom. Arra emlékszem, hogy olyannak találtam az agyagot, amit lehet gyúrni. Kiszárítottam, befestettem... Csodálkoztam, amikor 1963-ban Rómába egy társaságban volt egy boszorkányos tulajdonságokkal bíró amerikai nő, és amikor megnézte a kezem, azt mondta, hogy színházzal is fogok foglalkozni. Mondta ezt két évvel azelőtt, hogy a Nemzeti Színháztól az első megbízást kaptam volna Budapesten.

Tizenhat évesen már volt egy kiállítása Budapesten.

1949-ben, tizenhat évesen kiállítottam Budapesten a Nemzeti Szalonban mint a pécsi Szabad Líceum tagja. Ezt Martyn és még két-három más festő vitték a Perczel utca 2.-ben. Martyn javasolta, amikor már rendszeresen jártam hozzá, vittem a rajzokat, és azokról órákon át beszélgettünk. Mondta, hogy iratkozzam be a Szabad Líceumba. Bárki járhatott oda. Ez volt a komoly tanulmányaim kezdete. A szüleim biztonságban tudtak, amikor a pesti kiállításon szerepelhettem. Keresték a tehetségeket. Különbözeti vizsgát tehettem. A Török Pál utcában volt a felvételi. A Reáltanoda utcában lakott édesapámék egy barátja. Náluk voltam vendég a felvételi vizsga három napjára.

Milyen érzés nőnek lenni nyolcvan felett, és még akarni is valamit?

Szembesültem azzal már többször, amikor húzom magam után a kocsimat, hogy na, már megint itt egy hajléktalan vénasszony, és bámulnak utánam. Aki öreg, az gyanús. Aki öreg, az szegény. Akkor lopni fog vagy csalni. Vagy valamit el akar érni, amire nem jogosult. Manipulálni próbál, be akar csapni. Már nem szere-

tek egyedül bemenni egy vendéglőbe. Aki ősz hajú, az tisztátalan lény. Azt gondolom, hogy jogom van a fehér hajamhoz. Az öregkor méltóságához. A legtöbb öregember hallatlanul nagy tudással rendelkezik, akkor is, ha nem képes rendszerszerűen átadni azt, ha össze is kever dolgokat, akkor is. Az ember nemcsak „még él”, hanem „él”. Nemcsak még néhány napom van hátra, hanem ez is egy időszak, amit az ember használ és felhasznál. Az idővel való viszony nagyon furcsa. Nem azt mondom, hogy előre megyek benne, de valamilyen módon megyek. A festészet egy boldog foglalkozás, nem kell csodálkozni azon, ha valaki százéves és még mindig fest. Az öregeket sokan nehezen viselik. Az, hogy valaki öreg, ráadásul nő és még valamit csinálni is akar, az a legtöbb ember számára nehezen tolerálható. Ezen néha röhögök, de alapjában véve rossz érzés. Próbálok ezt éreztetni is azzal, aki velem szemben így viselkedik. Törvény előtt egyenlők vagyunk, de mégsem. Azon kívül, hogy figyelemre méltó valaki mint nőstény, valamit még csinálni is akar? Itt érkezünk el oda, ahol már érdekes dologról beszélünk. Én egy ember vagyok. Ebben teljes mértékben kételkednek. Ösztönből. Nem gondolkodnak előtte. Belépek az ajtón, és kész a válaszuk. Most vidám vagyok, de ezek nehéz dolgok. Magyarországon nem éreztem, hogy nőmozgalmi aktivitást kellene kifejtennem. 17 évesen azt tűztem ki célként magam elé, hogy festő akarok lenni. És jó. Azt képzeltem, hogy nagy festő akarok lenni. Ez majd kiderül ötven év múlva, ha érvényesek lesznek ezek az összetevők, amiben megcsináltuk a pályánkat.

A női szépséggel lehetett előnyt szerezni?

Néhány képen szépek látszom,
de én nem tartottam magam
szépek. Dokumentumaim
vannak arról, hogy
álarcos bálban
fiúnak öltöztem.

Cserkészfiúnak, vagy művészeti gimnáziumban Don Juannak, egy síruhában voltam. A valóságos létezésünkben az árnyéka sem volt annak, hogy én ne lennék nő.

Miért nem akart női ruhába öltözni?

Talán mind a kettő akartam lenni. A szépség, amit láttak bennem, inkább emberi szépség volt. Vékony, magas, sovány lány voltam. Az ötvenes években az amerikai nagy keblű nők taroltak a moziban a klasszikus görögös szépség fölött. Én magamat kizártam a gigantikus keblek uralta versengésből.

Anita Ekberg jut eszembe, Fellini filmjéből, bár ő svéd.

Jayne Mansfield volt egy ilyen kebelcsoda. Nézegettem ilyen cikkeket, hogyan lehet valakinek nagyobb keble. Nem sok jóval kecsegtettek. Hát maradtam, amilyen voltam. Utólag nézve néhány képemre azt mondják, hogy gyönyörű. De miért nem akkor mondták ezt?! Mérhetetlen kisebbségi érzéssel küszködtem, holott megnyertem a rajzversenyt a gimnáziumban. Ezzel vigasztaltam magam.

Egy beszélgetést vezetve megkérdeztem a közönséget, hogy Frida Kahlon kívül tudnak-e még festőnőt említeni. Egyet tudtak.

Ki volt az?

Ön.

Milyen közönség volt az?

Egyetemisták.

Köszönöm!

Lengyel Erasmus és a COVID-19

2020. február elején indultam útnak a lengyelországi Wrocław felé. Akkor még csak hírből hallottam a COVID-19-ről, és mint az emberek többsége, én is azt hittem, ez a vírus nem jön el ideig.

Kerek egy hónapig élvezhettem felhőtlenül az Erasmus által nyújtott programokat, ugyanis márciusban jött lengyelül a rektortól egy e-mail, amelyben az állt, hogy az egyetemet bizonytalan ideig bezárják. A kollégiumban minden reggel jött a takarító néni fertőtleníteni a konyhát, felmosni a folyosót. A gyógyszertárak előtt kigyózó sorokat lehetett látni, az élelmiszerüzletek tömve voltak pánikoló vásárlókkal. Mint a sáskák, úgy rohamozták meg az emberek a kenyeres pultokat.

A kollégiumokat teljesen kiürítették. Csak a külföldi diákok maradhattak. Nekünk meg volt szabva, hány órától hagyhatjuk el a kollégiumot és mikorra kell visszaérnünk. Akik Olaszországból és Spanyolországból jöttek, úgy döntöttek, maradnak. Az osztrákokat hazarendelték, és nemsokára az amerikai szobatársamnak is utaznia kellett. Az ő távozása megviselt és elgondolkodtatott. Szerencsére nem egymagam voltam: egy magyar fiú szintén hezitált azon, mi lenne a legokosabb. Összeültünk, mint valami ottani operatív törzs. Felhívtuk a konzulátust, ahol a döntést ránk bízta. Annyit javasoltak, hogy ha hazamegyünk, azt minél hamarabb tegyük, nehogy lezárják a határokat.

Szüleimmal való konzultálás után mindannyian úgy láttuk a legjobbnak, ha hazamegyek. Öcsém és apukám jöttek ki értem kocsival. Hálás voltam nekik, hogy nem kellett buszoznom – nem is tudtam volna, az összes járatot törölték. Nagyon jó érzés volt otthon lenni, bár sokáig voltak olyan rémálmaim, hogy elveszik az útlevelem, és emiatt nem tudok hazamenni.

A lengyel nyelvet online tanultam tovább. Meglepően gördülékenyen álltak át mind a tanárok, mind a hallgatók a távoktatásra. A félévemet szerencsére sikeresen tudtam kint és itthon is online teljesíteni. Ebben nagy szerepet játszott mind az kinti, mind az itthoni egyetem maximális együttműködése és segítőkészsége.

Nem bántam meg a kiutazást. Az egyik legjobb dolog az összetartás volt egy ilyen nehéz időszakban az Erasmusosok között.

(Tamási Kata)

DUÁLIS KÉPZÉS A HAUNINÁL

Miért válaszd a Haunit?

- A gyakorlatod egy világszínvonalú egyedi gépgyártással foglalkozó cégnél végezheted
- A képzés során betekintést nyerhetsz a szakma különböző területeibe, megismerkedhetsz a legújabb technológiákkal
- A szakmát vállalati projekteken keresztül ismerheted meg
- A pénzbeli juttatáson túl, ingyenes étkeztetést, munkaruhát, közlekedési költségtérítést és 17 féle kedvezményes sportolási lehetőséget is biztosít a vállalat

Mi az a duális képzés?

A duális képzés az állam és a cégek, vállalkozások együttműködése. Az iskolák, egyetemek adják az elméleti tudást, a cégek pedig átültetik azt a gyakorlatba.

Miért jelentkezzek a duális képzésre?

- Elmélet és gyakorlat egy képzésen belül
- Heti 2 nap gyakorlat az általad választott cégnél
- Az elméletben megtanultakat a gyakorlatban tudod majd alkalmazni
- A tanulmányaidért pénzbeli juttatást kapsz
- A duális képzésben való részvétellel 3,5 év munkatapasztalatra teszel szert

Milyen szakon választhatom a duális képzést?

- A Pécsi Tudományegyetem és a Hauni együttműködésében az alábbi szakok közül tudsz választani:
- Gépészmérnök
 - Villamosmérnök
 - Mérnök-informatikus

NEMZETKÖZI ÉS HAZAI SIKEREK: MOONBIKE

A Pécsi Tudományegyetem Nemzetköziesítési és Kapcsolati Igazgatósága olyan, a nemzetközi láthatóságot előtérbe helyező programot dolgozott ki, mely egyedülállóan népszerűsíti az egyetemet.

A PTE június 26-án elindított MoonBike 2020 mozgásra, egészséges életmódra buzdító – virtuális közösséget formáló – nyári kampánya, kihívása hatalmas sikert arat. Hallgatók, munkatársak, egyetemi és vállalati partnerek, öregdiákok, a diaszpórában élő honfitársak, nagykövetségek mind közreműködtek abban, hogy kevesebb, mint egy hónap alatt az Amerikai Egyesült Államoktól Indián át Ausztráliáig terjedjen a kihívás híre.

A program védnökségét Dr. Szabó Tünde sportért felelős és Prof. Dr. Bódis József felsőoktatásért felelős államtitkár vállalta.

Támogatását és elismerését fejezte ki David Lappartient, az Union Cycliste Internationale (ICU) elnöke. A svájci székhelyű Union Cyclist Internationale, vagyis a Nemzetközi Kerékpáros-szövetség egy, a nemzeti kerékpáros szervezeteket tömörítő nonprofit grémium, mely 120 éve működik. Levelében az ICU felhívta a figyelmet arra is, hogy a koronavírus-járvány miatt világszerte megnőtt a kerékpáros közlekedés jelentősége. A szervezet a WHO közleményét idézi, mely szerint a biciklizés egyszerre teszi lehetővé a jelenleg fontos távolságtartást és a testmozgást.

Együttműködő partner a Magyar Kerékpárosklub, a Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség és a Magyar Szabadidősport Szövetség is, illetve az egyik legrangosabb kerékpárverseny, a Tour de Hongrie szervezője, a Vuelta Sportiroda. Alumnihallgatóként népszerűsíti a programot Bicsák Bence, aki jelenleg hazánk legeredményesebb triatlonversenyzője.

A MoonBike közösségi oldalon a projektet népszerűsítő videó közel 7000 embert ért el. Mintegy 19.000 dolgozója körében hirdeti a programot a Volánbusz Zrt.

A Veolia Energia Magyarország Zrt. országos szintű felhívást intézett, és háziversenyt indított cégcsoportján belül. Ezen felül a Pannon Hőerőmű Zrt. mint a Veolia-csoport pécsi tagja, szeretné tárgyi nyeremény felajánlásával is támogatni az eseményt.

A MoonBike kihívást magánszemélyeken kívül több mint 60 intézmény, egyesület, cégcsoport népszerűsíti közösségi oldalán, weboldalán. A MoonBike Facebook-bejegyzései 30.000 emberhez jutottak el, az oldal követőinek száma több mint a kétszeresére emelkedett a kezdetek óta.

Lapzártánk napján, augusztus elején 237.718 km-nél tartott a projekt!

A PTE SPORTIRODA PROGRAMJAI

2020. ősz

szeptember

szeptember 12. Fuss a Rákgyógyításért!
szeptember 19. UNESCO Egyetemi Sport
Nemzetközi Napja – PTE Sárkányhajó Regatta
szeptember 20. PTE korfballkupa
szeptember 25. dolgozói focikupa
szeptember 26. sárkányhajó MEFOB

október

október eleje karok közötti bajnokságok,
házibajnokságok, futsalliga elindulása
október 7. PTE floorballkupa
október 11. Tour de Pécs – PTE-szakasz
október 14–15. PTE Sportok Éjszakája
október 17. Rókaúzóók váltófutó MEFOB
október 21. asztalitenisz MEFOB + PTE
Sport Tere-Fere
október 24. PTE Mecseki Láthatatlanok emléktúra

november

november 6. PTE dolgozói tekekupa
november 7. aerobikworkshop
november 11. PTE hallgatói tekekupa
november 14. PTE-túra (Mecsek)
november 26–27. PTE Mini Interregionális Kupa

december

december 2. PTE Jeges Nap
december 12. PTE-túra (Mecsek)
További infó: @ptesportiroda

A programváltozás jogát a PTE Sportiroda
fenntartja!

otpbank

**Intézd mindennapi
pénzügyeidet online,
egyszerűen!**

Jelen tájékoztatás nem minősül ajánlattételnek, célja kizárólag a figyelem felkeltése. A tájékoztatás nem teljes körű, ezért – amennyiben felkeltettük érdeklődésed – a szolgáltatás részletes feltételeiről, valamint további részletes információkért kérjük, tájékozódj az OTP Bank fiókjaiban vagy honlapunkon.

**DÍJMENTES
ALBÉRLETKÖZVETÍTÉS
DIÁKOKNAK**

- Bútorozott/bútorozatlan lakások 30.000 Ft-tól
- Lakótárskeresés
- Albérlet-kínálatunk megtekinthető a www.studenthousing.hu oldalon, ahol minden szükséges információt megtalálsz (fotók, részletes leírás, m², szobaszám, rezszi, felszereltség, stb...)
- Egyeztess velünk időpontot, hogy mihamarabb tudjunk segíteni a lakáskeresésben!

NAPONTA FRISSTŐLÜK ADATBÁZISUNKAT!

Helyetted dolgozunk

- időpontokat egyeztetünk a főbérlettel
- kocsival kiviszünk minden albihoz
- adunk bérleti szerződést
- mindez **DÍJMENTES**

Válaszd ki honlapunkon a neked szimpatikus albérleteket és a többi bíz ránk!

Jó böngészést kívánunk a www.studenthousing.hu honlapján.

Student Housing

PTE ÁOK Elméleti Tömb, II. emelet
+36 30 215 5513
studenthousing@aok.pte.hu • www.studenthousing.hu
facebook "Student Housing" Like

PALEOSZEX, KARANTÉN, INTERJÚ

A Dekameronról készült podcast adta az apropóját annak, hogy **Meskó Norbert evolúciopszichológust, a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar oktatóját** a koronavírus-járvány és az említett irodalmi klasszikus kapcsán kérdezzük.

A történelem során már sokszor volt olyan járványban része az emberiségnek, ami a mostaninál jóval több halált okozott. Miért lehet az, nem alakult olyan viselkedésmód, ami a járvány leküzdéséhez segítené egy sőt?

hogyan ki egy désmód, ami járvány leküzdéséhez segítené egy sőt?

Kialakult egy egészen jól működő kognitív-emocionális-viselkedési rendszerünk erre az elmúlt 1,8 millió évben. Ha elmondják nekünk, megértjük a veszély és védekezés jelentőségét, és egyébként is felismerjük a fertőzésekkel járó testi elváltozásokat (pl. kelések, sötét foltok a bőrön, betegségekre utaló viselkedés), amelytől undorodunk, és amely elkerülést vált ki még ma is a legtöbb emberből. Ez mind jól működött évezredek óta keresztül, és a ma élő természeti népeknél (pl. himbák, hadzák, bushmanok) szintén. Mivel a törzsejlődés során az emberelődökre nehezedő evolúciós kihívást nem az olyan betegségek jelentették, mint a szívinfarktus vagy a cukorbetegség, hanem főként a kórokozók (paraziták, vírusok, baktériumok), fajunk kifejezetten érzékenyebbé vált a társaik egészségességének, betegségének felmérésére. Ez az alaphelyzet (a környezeti fenyegetettség a fertőző betegségek miatt) valójában csak az elmúlt 50–100 évben változott meg a nyugati világban a védőoltásoknak köszönhetően. Bár édesanyám, aki 1944-ben született, még őrzi az emléket

arról, hogy vírusosgyermekbénulás-járvány miatt iskolás korában mind a négy testvérrel házi karanténban voltak hónapokig (és persze az összes gyerek az országban), ilyen élménye az őt követő generációknak már nincsen. Valójában a modern, nyugati életformánk, berendezkedésünk egy meglehetősen törekeny biztonságérzettel töltött el bennünket – mostanáig. Szóval rendelkezünk a járványok túléléséhez szükséges viselkedési adaptációval (távolságtartás képessége, bizalmatlanság, társak egészségi állapotának detektálása, stb.), de ezeket „elaltatta” a jólét.

A Dekameronban a főszereplő társaság mintegy karanténba vonulva elzárkózik a többiek elől, és történeteket mesélnek egymásnak. Mennyire gondolod ezt nyerő stratégiának?

Abszolút nyerőnek tartom, és nemcsak a XIV. századi pandémia viszonylatában, hanem akár a mi aktuális járványunk tekintetében is. Talán a történetmesélés modern változata, a filmnézés is ezért volt ilyen népszerű tevékenység a kijárási korlátozás alatt. Mi, emberek történetekben élünk: ősidők óta történetekben adjuk át egymásnak a tudást, a normákat és akár identitást formáló információkat is. A történetek iránti éhségünkre épül a dollármilliárdos profitot termelő filmipar és az elektronikus sajtó mellett még mindig népszerű könyvkiadás. A Dekameronban szereplő elvonulás és mesélés nemcsak a járvány túlélésének kiváló stratégiája, hanem a belső utazások lehetősége is. Nem beszélve a közösen átélt történetmesélés, -hallgatás közösségteremtő erejéről!

UNIVPÉCS PODCAST – NYÁR

Bubópestis kontra COVID-19, egyház és szexualitás, no meg egy remekbe szabott emberszív lakoma... Giovanni Boccaccio Dekameronjáról beszélget egy olaszos, egy sürgősségi orvos meg a régész, azaz Farkis Tímea, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Olasz Tanszékének oktatója, aki mellel a karantén idején megszervezte a Dekameron2020-at, Dr. Kanizsai Péter, a Pécsi Tudományegyetem Sürgősségi Betegellátó Osztályának vezetője és Kárpáti Gábor „pécsi” régész, aki megtalálta Janus Pannonius sírját.

https://univpecs.com/kultura/univpecs_podcast_nyar_dekameron

TÖREKEDJ NEHEZEBB CÉLOK ELÉRÉSÉRE

Xin Yuan (Cindy) egy angol szakos hallgató a Shandong Egyetemről, Jinan tartományból, Kínából, aki nagy örömmel érkezett Pécsre egy nemzeti program keretén belül, amelyet a Hanban, a Konfuciusz Intézetek központja hirdetett meg. Két pécsi középiskolában, a Leőweyben és a Babitsban tanít kínai nyelvet 2019 szeptembere óta. Tanításról, nyelvekről, pécsi tapasztalatairól kérdeztem a PTE ETK HKO Konfuciusz Intézetben.

Tóth Mariann | Csontos Szabolcs

Honnan származol?

Harbinből, egy nagyvárosból érkeztem Kína északi részéről. Viszonylag hideg éghajlatú hely, most, február közepén körülbelül -20–25°C fok is lehet, de néha akár -35°C is előfordul. Közel van Oroszország, emiatt egész sok európai stílusú épületet is találunk. A városom híres a sok hóról és fagyról, ezért évente megrendezik a népszerű hó- és jégfesztivált. Ilyenkor egy hatalmas parkban hóból és jégből faragott szobrokból nyílik kiállítás, amelyeket esténként kivilágítanak. Egészen varázslatos látványt nyújt! Szokott lenni egy körülbelül ötven méter magas jégcsúszda is, olyan az egész, mint egy csodás téli vidámpark.

Milyen messze van onnan az egyetem, ahol tanulsz?

Kétezer kilométerre. Repülővel két óra, nagy sebességű expresszvonattal kilenc óra az út, hagyományos vonattal egy nap és egy éjszaka. Emiatt csak évente kétszer utazom haza, egyszer télen és egyszer nyáron. A szüleim támogattak a döntésemben, hogy nem Harbinban tanulok tovább. Mindig bátorítottak, hogy törekedjek nehezebb célok elérésére. Nagyon örültek, hogy lehetőségem nyílt külföldre utazni.

Milyen érzés volt ide utazni, a világ másik végére?

Nagyon más! Olvastam egy cikket még tizenéves koromban, ami arról szólt, hogy ahol a húszas éveid alatt élsz, nagyban befolyásolja majd a későbbi életstílusodat. A szerző egy fiatal nő példáját említette, aki néhány évig Párizsban élt, és ezután hazaköltözött, de mindig megtartotta a párizsi stílusát. Valószínűleg olyan nagy hatással van ránk a környezet, főleg, ha különbözik az addig megszokottól, például egy külföldi út esetében, hogy mély nyomot hagy az emberben. Például itt is annyira más minden, mint Kínában. Ez nagyon nagy hatással van az emberre.

Mi minden különbözik?

Pécs olyan békés. Élhető, barátságos hely, alkalmas a letelepedésre. Az egyik kedvenc városom! Amikor először Budapestre mentem, úgy éreztem, hogy hiányzik Pécs. Otthon érzem magam itt. Kínában nagyon gyors versenyhelyzetek sorozata az élet. Miután diplomát szerzünk, szembe kell néznünk a valósággal, munkát kell keresnünk, ami elég stresszes. A kínai emberek nagyon szorgalmasak, keményen dolgoznak, de néha nem tudják, hogyan válasszák szét a munkát és a magánéletet. Itt sok bolt zárva van szombaton, vasárnap, ami Kínában nem jellemző. Ott minden üzlet még az ünnepek alatt is nyitva tart, mert olyankor nagyobb eséllyel tudnak több pénzt keresni.

Mandarin kínait tanítasz Pécsen?

Igen, ez a hivatalos nyelv. Ezt tanítják minden iskolában. Kínában ötvenhat nemzetiség él, és számos nyelvjárást beszélnek, talán például hallottál már

a kantoni nyelvjárásról. Nagyon tetszik nekem a hangzása, és van néhány közeli barátom is, akik Hong Kongban kantoni nyelv szakon tanulnak. Sok kantoni nyelvű filmet nézünk, régi zenéket is szoktunk hallgatni. Nagyon szép nyelv, de viszonylag nehéz megtanulni, mert nagyon különböző rendszerű. Míg mandarin nyelvben négy tónus van, a kantoniban kilenc. Ezért olyan csodás, dallamos a hangzása. Különösen Kína déli részén találunk számos különböző nyelvjárást. Néha még az ugyanabban a tartományban élők sem értik meg egymást, ha más faluból érkeztek, és mindketten a saját nyelvjárásukat használják. Például az egyik egyetemi szobatársam Kína déli részéről jött, és ha hazatelefont, olyan volt, mintha titkosította volna a beszélgetést, mert egy árva szót sem értettünk belőle.

Az anyanyelvünket idegen nyelvként tanítani kihívás.

Neked mi a tapasztalatod?

Először tanítok mandarin kínai nyelvet. Amikor megérkeztem, nagyon izgultam, hogy milyenek lesznek majd a diákok, tudják-e majd követni a tanítási módszerem. De már az első órákon kaptam egy első benyomást a csoportokról, hogy melyiknél milyen típusú oktatás lesz hatékony. Jelenleg nem az a célom, hogy a kínai nyelv mestereivé váljanak rövid idő alatt, hanem hogy megosszák velük alapvető ismereteket Kínáról, a nyelvről, amit tudok. Van persze tankönyvünk is, amelyet nagy vonalakban követünk, ad egy irányt, hogy milyen témákkal foglalkozunk.

Teljes interjú:
www.univpecs.com/print

Szabadon választható campus kredit kurzusok a Konfuciusz Intézetnél!

Tanulj kínaiul!

E több ezer éves, ősi nyelvnél csak az angolt beszélik többen. A 21. századra felértékelődött a kínai nyelv fontossága, elsajátításával versenyképes tudásra tehetsz szert. Kurzusainkon a kínai nyelv és kultúra mellett a hagyományos kínai orvoslás ismeretanyagába is betekintést nyerhetsz!

A 2020/2021 őszi szemeszterben meghirdetett kurzusok

- Chinese language I-IV.
- Tourism in China
- Chinese Calligraphy
- Kínai teakultúra / Chinese Tea Culture
- Leung Ting Wing Tsun Kung Fu
- Qigong I-II.
- Qigong - Intrinsic Nourishing Exercise
- Hagyományos Kínai Orvoslás a XXI. században I-II.
- Chinese medicine and formulas
- TCM & Health Cultivation
- TCM Theory and Diagnosis
- Chinese Tuina Massage and clinical application
- Meridians and acupoints

KERESD KURZUSAINKAT A NEPTUNON!

*Európa második legnagyobb szőlészeti génbankja felett őrködik a PTE Szőlészeti Borászati Kutatóintézete, melynek egy 300 éves pincéje is van. A tudományos munka és kutatás, valamint az oktatás „mellékterméke” pedig a bor, mely az elmúlt években országos és nemzetközi szintű sikereket aratott. A nedűket ősztől **Pécsi Egyetemi Borbirtok** néven kell keresni!*

Harka Éva | Csortos Szabolcs

A LEGUTÓBBI ARANY

A VinAgora nemzetközi borversenyen idén rekordszámú, 15 országból érkezett 775 tétel méretetett meg Szekszárdon. A magas átlagos minőséget tükrözi, hogy a bíráló bizottságok a tételek közel 70%-ának adtak ezüstérem szintű, azaz 84 pont feletti pontszámot a maximálisan elérhető 100-ból. Az aranyéremmel jutalmazott borok között szerepel a PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete által nevezett Pécsi Summa Cabernet Sauvignon 2017-es évjáratú bora. A „summa” összeget, csúcst és teljességet jelent. A cabernet sauvignon a kutatóintézeti birtok legmagasabban fekvő területeiről, 250 méter tengerszint feletti magasságból származik. Nyílt kádas erjesztéssel készült, melyet 9 hónap érlelés követett magyar, francia és amerikai tölgyfahordókban.

PEZSGÓ: NADÍR 63

Három év munkájának gyümölcseként idén egy különleges pezsgő is készült! Az alapanyagául szolgáló szőlő a Zenit (a szó jelentése: a szemlélő feletti égbolt teteje) volt, amely a Kutatóintézet Szentmiklós-hegyi birtokáról származik. A pezsgővé válás lassú folyamata az Intézet pincéjében zajlott. Itt alakult át a szőlő borrá, a bor pedig pezsgővé, vagyis a Zenit Nadírrá (a nadír a zenittel átellenes pont az éggömbön). Az ültetvény és a pince közötti tengerszint-különbség 63 méter, ezért lett a pezsgő neve Nadír 63.

A pezsgő tradicionális eljárással, palackban erjedt. 100% Zenit fajta. Cukortartalma 8 g/L, azaz brut. Zöldes-sárga színű. Rendkívül finom buborékokkal rendelkezik, gyöngyözése folyamatos és kitartó, a pezsgő felszínén tartós fátyol keletkezik. Illatában

ARANYOS PEZSGÉS!

az érett körte, őszibarack és egzotikus gyümölcsök (pl. mangó, ananász) fedezhetők fel. Ezek mellé társul a tradicionális eljárással készült pezsgők vajás aromatikája. Ízében a korty könnyed, játékos savakkal, az illatot kiegészítő lime-os és citrusos ízekkel. Lecsengése hosszú, krémes, vajás. Hivatalos bemutatójára augusztus végén került sor.

ÉTEL ÉS BOR

A Pécsi Egyetemi Borbirtok válogatott nedűit – a Nadír63 pezsgőt is beleértve – ősztől külön e tételekhez megálmodott ételekkel együtt is meg lehet kóstolni. A kezdeményezéshez a Főtér Étterem, a Kikelet Étterem, a Tenkes Csárda, és a Zsolnay Étterem csatlakoztak. A kékfrankos Rose Novum 2019, az illatbomba Zenit 2019, a fűszeres, erdei gyümölcsös Kadarka 2019, a félszáraz, aszaltványos jegyeket mutató Cirfandli 2017 és a csúcsbor Summa Merlot játékos recepteket ihlettek. Amellett, hogy a borokat és az ételeket az éttermekben ki lehet próbálni, a gasztronómia szerelmesei maguk is megalkothatják a fogásokat, ugyanis a receptek az UnivPécs weboldalán olvashatók lesznek.

Facebook: [@pteszbki](https://www.facebook.com/pteszbki)

Insta: [@pecsiegyetemiborbirtok](https://www.instagram.com/pecsiegyetemiborbirtok)

Receptek: www.univpecs.com

JÓTÉKONY KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ

Amir Reza Ashraf a PTE GyTK végzős hallgatója az iráni Siráz városából érkezett Pécsre. A tanulmányait nagyon komolyan veszi, kutat, aktívan részt vesz a Tudományos Diákkörben, ezen kívül három éven keresztül volt az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat (EGSC) elnöke, valamint a GYTK HÖK-ben is tevékenyen részt vesz. Mindemellett az 50 étel a nagyvilágból című nemzetközi receptkönyv projektben is szerepet vállalt. Szép kiejtéssel beszél magyarul és a szabadidejében karórákat tervez és szerel össze. A vele készült tartalmas beszélgetést az univpecs.com oldalon olvashatjátok.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Pécsi Tudományegyetem Közhasznú Alapítványa a személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlásából származó bevételeinek terhére **2020. szeptember 30-ai záró határidővel** pályázatot hirdet

- A) Innovatív és kreatív hallgatói csoportok, műhelyek kulturális-, szakmai- és sporttevékenységének támogatása.**
- B) Oktatók számára konferenciákon és oktatástechnikai tréningeken való részvételének támogatása.**
- C) Az egyetem nem akadémiai munkatársainak szakmai konferenciákon, tanfolyamokon, külföldi, belföldi tanulmányutakon való részvételének támogatása.**
- D) Az egyetem kezelésében álló egyéb szervezeti egységek oktatást, kutatást, gyógyítást segítő anyagok, kísértékű eszközök beszerzésének támogatása.**

A pályázat során a 2020. november 30-ig megvalósuló projekteket tudjuk támogatni!

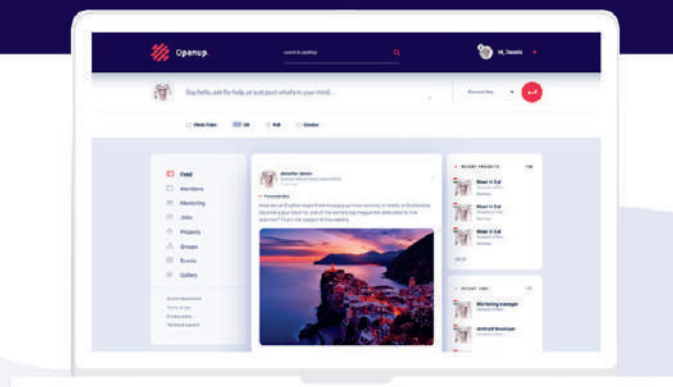
Részletes információ: pte.hu/pte-alapitvany

Légy részese egy pezsgő
online közösségnek:

**INFORMÁLÓDJ,
TANULJ,
FEJLŐDJ!**

Mi a pte.openup.education?

- pezsgő, színes, inspiráló online közösség
- ismerős, közösségi média jellegű funkciókkal (posztolj, kommentelj, chatelj, csatlakozz csoportokhoz, eseményekhez)
- interaktív e-learning felület, amely lépésről lépésre segít bármilyen projekted sikerre vitelében és a szükséges vállalkozói kompetenciák elsajátításában
- kapcsolatteremtés hasonló érdeklődésű hallgatókkal, szakemberekkel, cégképviselőkkel, alumnival, akik akár személyes mentoraiddá is válhatnak, vagy segíthetik projektedet
- projektek: saját projekt indítása, csatlakozás más hallgatói projektekhez, vagy akár vállalati kihívásokhoz
- állásajánlatok és gyakornoki lehetőségek gyűjtőhelye
- tutorálás: tanulj hallgatótársaidtól, vagy oszd meg tudásodat egy peer-to-peer e-learning felületen (SkillVersum)

**Vegyél részt a 2020. szeptember 24-ei
nemzetközi Hackathonon, ami már az
pte.openup.education felületen zajlik!**

Kipróbálnád?

Mit kell tenned?

1. Regisztrálj a pte.openup.education oldalon!
2. Figyeld az információkat, próbálgasd az oldalt!
3. Legyél ott szeptember 24-én: Teremts értékes szakmai kapcsolatokat, szerezz mentort, validáld üzleti koncepciódat és indulj el a vállalkozói siker útján!

**Próbáld ki magad és szerezd meg a szükséges
tudást és kapcsolatokat, hogy megvalósíthasd
legmerészebb álmaidat!**

simonyi BEDC
VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI KÖZPONT
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

**ÉVES A PÉCSI
KÖZGAZDÁSZ
KÉPZÉS**

A RENDEZVÉNY A JUBILEUMI ÜNNEPSÉGSOROZAT RÉSZÉ

színpad

2020/3

Magyarország első egyeteme®
1367